

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ره آورد (۲)

گزارش عملکرد کمیته فرهنگی و تمدن اسلامی و ایران

۱۴۰۳

شورای عالی انقلاب فرهنگی

ره‌آورد (۲)

گزارش عملکرد کمیته فرهنگ و تمدن اسلام و ایران ۱۴۰۳

با هدایت و راهبری:

دکتر علی اکبر ولایتی

به کوشش:

دکتر مهدی نوید ادهم

تدوین:

دکتر رضا نقدبیشی

با همکاری:

دکتر ابراهیم حاجیانی، دکتر حسین رحیمی، فرید قاسملو، کورش مهدی پور،
دکتر علی حاجی شمسایی، دکتر محمدرضا حصارکی، دکتر احمد روشنی، ناصر بهاری، نادر شرفی

با سپاس از:

دکتر رجبعلی برزویی، دکتر سجاد محمد یارزاده، دکتر وحید عالمیان،
دکتر محمد وهرام، دکتر مصطفی محمدی، الهام ونکی

طراح گرافیک، ویراستار و صفحه‌آرا:

مرتضی فکوری

حروفچینی:

حسین ایلیافرد، وحیده روح‌اللهی، بهاره جعفری

چاپ و پشتیبانی:

عسگر حسین نژاد

تصویر روی جلد:

محراب مسجد جامع بسطام ساخته شده در سال‌های ۷۰۰ تا ۷۰۶ ق؛ در وسط محراب، عبارت «لا اله الا الله، محمد رسول الله» و «علی ابن ابی طالب ولی الله» نوشته شده است. مسجد جامع بسطام به شماره ۲۰۲۴۱ در تاریخ ۲۷ آبان ماه ۱۳۸۶، در فهرست آثار ملی ایران به ثبت رسیده است.

فهرست مطالب

۸	مقدمه
۱۴	۱. مروری بر فعالیتهای کمیته فرهنگ و تمدن اسلام و ایران در دوره نخست فعالیت
۱۶	۲. مروری بر ساختار و تشکیلات کمیته
۱۶	۱.۲.۱. مدیران ارشد
۱۸	۲.۲. اعضای کمیته فرهنگ و تمدن اسلام و ایران
۲۰	۳.۲. کارگروههای تخصصی
۲۲	۱.۳.۲. کارگروه دانشگاهها و مراکز آموزشی
۲۳	۲.۳.۲. کارگروه موارث فرهنگی و تمدنی
۲۴	۳.۳.۲. کارگروه معماری و هنر
۲۵	۴.۳.۲. کارگروه پزشکی
۲۶	۵.۳.۲. کارگروه فرهنگ عمومی
۲۷	۶.۳.۲. کارگروه نظام آموزشی
۲۸	۳. اهم فعالیتهای و اقدامات در سال ۱۴۰۳
۲۸	۱.۳. نشستهای کمیته
۲۸	۲.۳. فعالیتهای تخصصی کارگروهها
۳۰	۳.۳. تعاملات بین نهادی و نشستهای مشارکتی
۳۱	۴.۳. برگزاری کارگاههای آموزشی و ترویجی
۳۱	۵.۳. راهبری تألیف و انتشار آثار فرهنگی و تمدنی

۴. اهم فعاليت‌هاى همگام با نهادها، سازمان‌ها و مؤسسات آموزشى و پژوهشى ۳۲

- ۱.۴. فعاليت‌هاى همگام با دانشگاه ويژه هنرهاى اسلامى - ايرانى استاد محمود فرشچيان ۳۲
- ۱.۱.۴. نگاهى به برنامه‌ها و اقدامات اجرايى دانشگاه ويژه هنرهاى اسلامى - ايرانى استاد محمود فرشچيان هم‌سو با كميته ۳۴
- ۲.۴. فعاليت‌هاى همگام با دانشگاه فرهنگيان و دانشگاه تربيت دبير شهيد رجائى ۴۰
- ۳.۴. فعاليت‌هاى همگام با دانشگاه صنعتى جندى شاپور دزفول در برگزارى پنجمين كنفرانس بين‌المللى جندى شاپور ۴۸
- ۴.۴. فعاليت‌هاى همگام با دانشگاه آزاد اسلامى استان سمنان، واحد شاهرود در برگزارى همایش مى «شهر معلمان دينى و اخلاق شاهرود» ۵۱
-

۵. اهم فعاليت‌هاى ترويجى در انتقال مفاهيم فرهنگى و تمدنى از طريق انتشار كتب برگزارى نشست‌ها ۵۳

- ۱.۵. فعاليت‌ها در نشر مطالب فرهنگى و تمدنى در كتب درسى آموزش و پرورش ۵۳
- ۲.۵. فعاليت‌ها در نشر مطالب فرهنگى و تمدنى در كتب درسى دانشگاه‌ها و مراكز آموزشعالى ۵۵
- ۳.۵. فعاليت‌ها در نشر مطالب فرهنگى و تمدنى در كتب عمومى غير درسى ۵۸
- ۱.۳.۵. مجموعه كتب «كيمى آفتاب»: مرورى بر زندگانى، آثار و آراء شيمى دانان مسلمان ۵۹
- ۲.۳.۵. مجموعه كتب «شعاع آفتاب»: مرورى بر زندگانى، آثار و آراء رياضيدانان مسلمان ۶۲
- ۳.۳.۵. مجموعه كتب با عناوين آزاد ۶۴
- ۴.۵. برگزارى نشست‌هاى علمى - تخصصى ۶۵
-

۶. فعاليت‌ها در حوزه نهادينه‌سازى طب حكمت‌بنيان ۶۶

- ۱.۶. مرورى بر فعاليت‌هاى كارگروه پزشكى كميته فرهنگ و تمدن اسلام و ايران ۶۶
- ۲.۶. مشاركت در برگزارى پنجمين كرسى نظريه‌پردازى طب حكمت‌بنيان با رويکرد مبانى اخلاق حرفه‌اى ۶۷
- ۳.۶. مشاركت در برگزارى ششمين كرسى نظريه‌پردازى با موضوع جامعه‌شناسى حوزه سلامت ۶۸
- ۴.۶. مشاركت در برگزارى هفتمين كرسى نظريه‌پردازى طب حكمت‌بنيان با عنوان مدل‌هاى مديريت رفتارى استاد - شاگردى ۶۹
-

۷. فعالیت‌های همگام با نهادها و سازمان‌های مسئول در توسعه محتوای صوتی و تصویری ۷۰

۱.۷. مشارکت در تولید مجموعه تصویری فرزند ایران و انتشار این مجموعه در سامانه شاد وزارت

آموزش و پرورش و صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران ۷۰

۱.۱.۷. معرفی اجمالی ۷۰

۲.۷. فعالیت‌های ویژه کانال فرزند ایران در سامانه شاد ۷۳

۱.۲.۷. پویش دانش آموزی «من فردا» ۷۳

۲.۲.۷. مسابقات هفتگی از محتوای کانال ۷۴

۳.۲.۷. تولید محتوای ویژه با عنوان «وقتی مشاهیر کودک بودند» ۷۴

۴.۲.۷. پویش «نقال باشی» ۷۵

۵.۲.۷. پویش میریم بالا، بالاتر ۷۶

۶.۲.۷. پویش قدم به قدم ۷۷

مقدمه

کمیته فرهنگ و تمدن اسلام و ایران، نهادی وابسته به شورای عالی انقلاب فرهنگی، در زمره مؤثرترین و ژرف‌نگرترین نهادهای فرهنگی کشور است که از سال ۱۳۸۴، بر پایه مصوبات شورای عالی و با هدفی والا و دانش محور بنیاد نهاده شد. غایت این کمیته، سیاست‌گذاری کلان، طراحی و هدایت رویکردهای راهبردی در مسیر بازشناسی، صیانت و معرفی میراث گران‌سنگ فرهنگ و تمدن اسلامی و ایرانی، جلب مشارکت نهادهای ذی‌ربط، و ایجاد هم‌افزایی میان تلاش‌ها و اقدامات در این گستره عظیم است؛ رسالتی سترگ که در بطن خود، تداوم هویت ملی، تاریخی و دینی این سرزمین کهن را متجلی می‌کند.

دوران نخستین فعالیت این کمیته، از سال ۱۳۸۴ تا ۱۴۰۰، را می‌توان دوره تأسیسی و بنیادگذاری دانست؛ دوره‌ای که در آن، ریاست کمیته با حکم ریاست محترم جمهوری اسلامی ایران و در مقام ریاست شورای عالی انقلاب فرهنگی منصوب گردید و با تصویب اصلاحیه‌ای در شرح وظایف آن، مأموریت‌های اساسی و خطوط اصلی حرکت کمیته رسمیت یافت و تثبیت شد. در این مقطع، تمرکز اصلی بر بازشناساندن مفاخر فرهنگ و تمدن اسلام و ایران، معرفی دستاوردهای عظیم اندیشه‌ورزان، حکیمان، فقیهان، هنرمندان و دانشمندان این پهنه تمدنی قرار گرفت؛ گنجینه‌ای بی‌بدیل که میراث‌دار قرون درخشان اندیشه اسلامی و ایرانی است.

در این راستا، حضور فعال و ثمربخش نمایندگان وزارت آموزش و پرورش، فرصت‌گران‌قدری فراهم ساخت تا مجموعه‌ای وسیع از متون، اسناد و محتوای مرتبط با این حوزه شناسایی، اعتبارسنجی و گردآوری شود. به همت والای این

مصوبه جلسه ۵۷۹ مورخ ۱۶ اسفند ۱۳۸۴ شورای عالی انقلاب فرهنگی

ماده واحد: نظر به اهمیت تاریخ تمدن و فرهنگ ایران و اسلام، وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، آموزش و پرورش و دانشگاه آزاد اسلامی موظف‌اند خلاصه‌ای از تاریخ فرهنگ و تمدن اسلام و ایران را در کتب درسی کلیه رشته‌های تحصیلی متناسب با موضوع آن بگنجانند.

تبصره ۱: محتوای هر یک از موضوع‌ها حسب مورد در وزارتخانه‌ها یا دستگاه‌های ذی‌ربط تدوین و ارائه می‌شود.

تبصره ۲: به منظور ایجاد هماهنگی و انسجام در متون موردنظر و پیگیری و نظارت بر اجرای این مصوبه، کمیته‌ای به مسئولیت آقای دکتر ولایتی و با حضور معاونین ذی‌ربط دستگاه‌های فوق‌الذکر تشکیل و گزارش عملکرد آن هر سه ماه، یکبار به شورای عالی انقلاب فرهنگی ارائه می‌گردد. تصمیمات این کمیته لازم‌الاجرا است.

عزیزان و مسئولان آگاه و دغدغه‌مند، بخشی از این گنجینه فرهنگی راه خود را به سوی کتاب‌های درسی و نشریات رشد گشود و بدین ترتیب، وزارت آموزش و پرورش به‌سان قلب تپنده آموزش عمومی کشور، نقشی محوری در ترویج ارزش‌ها و آرمان‌های فرهنگ و تمدن اسلامی - ایرانی ایفا کرد؛ نقشی که دامنه تأثیر آن، نسل‌های آینده این سرزمین را نیز بهره‌مند خواهد ساخت.

از جمله اقدامات مؤثر دیگر این دوران، می‌توان به برگزاری سلسله همایش‌هایی در پاسداشت و بزرگداشت مقام فرزنانگان و اندیشمندان عرصه تمدن اسلامی در اقصی نقاط کشور اشاره کرد؛ همایش‌هایی که نه تنها به بازخوانی جایگاه این مفاخر پرداخت، بلکه بستری برای تولید علم، تبادل اندیشه و تقویت گفتمان تمدنی فراهم آورد. انتشار آثار مکتوب، مقالات علمی و متون فاخر فرهنگی، از دیگر ثمرات این تلاش مستمر بود؛ آثاری که هم‌چنان

حکم ابقای رئیس کمیته فرهنگ و تمدن اسلام و ایران

شماره ۱۴۰۰/۱۵۵۷۰/دش

۱۴۰۰/۱۰/۱۲

(مصوب جلسه ۵۷۹ مورخ ۱۳۸۴/۱۲/۱۶ شورای عالی انقلاب فرهنگی)

کمیته فرهنگ و تمدن اسلام و ایران
در راستای اجرای تبصره ۲ مصوبه جلسه ۵۷۹ مورخ ۱۳۸۴/۱۲/۱۶ و
تبصره ۲ ماده واحد مصوب جلسه ۸۴۶ مورخ ۱۴۰۰/۷/۲۷ شورای عالی
انقلاب فرهنگی آقای دکتر علی اکبر ولایتی به عنوان «رئیس کمیته فرهنگ
و تمدن اسلام و ایران» ابقاء می شود.

رئیس جمهور و رئیس شورای عالی انقلاب فرهنگی - سید ابراهیم رئیسی

در زمره منابع معتبر حوزه تمدن و فرهنگ اسلامی و ایرانی مورد بهره برداری
قرار می گیرند.

آغاز دوره دوم فعالیت کمیته را باید از تاریخ بیست و هفتم مهرماه سال
۱۴۰۰ دانست. با صدور حکم ریاست محترم جمهوری اسلامی ایران، مرحوم
شهید آیت الله سید ابراهیم رئیسی، کمیته وارد فصلی تازه و مهم از فعالیت های
هدفمند و اندیشیده شد. در این مقطع، شورای عالی انقلاب فرهنگی با توسعه
دامنه اختیارات و تنقیح وظایف کمیته، ترکیب جدیدی از اعضا را معرفی کرده
که با تأیید دبیر وقت شورا، جناب حجت الاسلام والمسلمین دکتر سعیدرضا
عاملی، رسمیت یافت و آغاز به کار کرد و در ادامه، با حضور دبیر جدید شورای
عالی انقلاب فرهنگی جناب حجت الاسلام والمسلمین دکتر عبدالحسین
خسروپناه فرآیند امور سرعت بیشتری در سال ۱۴۰۳ یافت.

خلاصه اصلاحیه وظایف کمیته فرهنگ و تمدن اسلام و ایران

شماره ۲۳۶

۱۴۰۰/۰۸/۱۱

(مصوب جلسه ۸۴۶ مورخ ۱۴۰۰/۰۷/۲۷ شورای عالی انقلاب فرهنگی)

۱. سیاستگذاری، برنامه‌ریزی و حمایت از گنجاندن تاریخ، محتوا و دستاوردهای علمی، فنی و هنری دانشمندان دوره تمدن اسلامی در کتب درسی و کمک درسی؛
۲. برنامه‌ریزی و حمایت از شناسایی و شناساندن دانشمندان مسلمان و میراث علمی، فنی و هنری آنان؛
۳. برنامه‌ریزی و حمایت از تألیف و تدوین مقالات، گزارش‌ها، کتاب‌های علمی، پایان‌نامه‌های دانشگاهی و برگزاری همایش‌های مرتبط با منابع و آثار علمی تمدن اسلام و ایران؛
۴. برنامه‌ریزی و مشارکت در نظریه‌پردازی و طراحی تمدن نوین اسلامی.

اصلاحیه وظایف کمیته فرهنگ و تمدن اسلام و ایران براساس فرمان ریاست محترم جمهوری اسلامی ایران

شماره ۱۴۰۶۶۴

۱۴۰۳/۰۹/۱۳

۵. تعمیق و ارتقاء وفاق ملی و منطقه‌ای مبتنی بر میراث مشترک فرهنگی و تمدنی اسلام و ایران.

پس از این تحولات، فعالیت‌هایی دامنه‌دار با حضور اعضای جدید آغاز شد و برای تحقق اهداف متعالی کمیته، شش کارگروه تخصصی در موضوعات کلیدی با برگزاری جلسات منظم و کارشناسی، به تصمیم‌سازی و تدوین پیشنهادهای راهبردی پرداختند. پیشنهادهای راهبردی این کارگروه‌ها به صورت منظم در نشست‌های عمومی کمیته، طرح، بررسی و تصویب می‌شد. از رهگذر این رویکرد ساختاریافته، هم‌افزایی درون‌نهادی و جهت‌گیری منسجم در برنامه‌ریزی‌ها تحقق یافت.

تداوم برگزاری همایش‌های محلی، ملی و بین‌المللی و انتشار آثار مکتوب در قالب کتاب، مقاله و گزارش‌های تخصصی، هم‌چنان در دستور کار کمیته باقی ماند و با پشتوانه همت بلند اعضا، مشارکت نهادها و حمایت فکری اصحاب فرهنگ، با اثربخشی چشمگیر دنبال شد.

در امتداد این حرکت بالنده، و به سبب تعاملات مؤثر کمیته با نهادهای دولتی و سازمان‌های علمی، ریاست محترم جمهوری، جناب آقای دکتر مسعود پزشکیان، در نامه‌ای رسمی به شماره ۱۴۰۶۶۴ مورخ ۱۲ شهریور ۱۴۰۳، جهت‌گیری‌های نوینی را در چارچوب مأموریت‌های فرهنگی و تمدنی به ریاست محترم کمیته فرهنگ و تمدن اسلام و ایران ابلاغ کرد. در این نامه، بر ضرورت «وفاق ملی و منطقه‌ای» و نیز «مشارکت هم‌افزا با کشورهای همسایه» در حوزه فرهنگ و تمدن تأکید شد؛ مفهومی ژرف‌ریشه که سنگ‌بنای آن را می‌توان در اندیشه تاریخی «ایران فرهنگی» بازجست.

بر این اساس، جهت‌گیری اصلی کمیته در سال ۱۴۰۳، تمرکز بر مفهوم «ایران فرهنگی» و بازشناسی گستره عظیم فرهنگ و تمدن ایرانی در ورای مرزهای سیاسی و جغرافیای کنونی بود؛ نگاهی که بر پیوندهای فرهنگی میان ملت‌ها و اقوام ایران فرهنگی و کشورهای مسلمان در سراسر منطقه تأکید دارد و تمدن ایرانی - اسلامی را به عنوان میراث مشترک ملل منطقه می‌نگرد.

به فضل الهی، کمیته فرهنگ و تمدن اسلام و ایران در این مرحله نیز با تکیه بر مبانی حکمت تاریخی، دانش بومی، و نگاه تمدن‌ساز، توانست گام‌هایی

ره آورد (۲)

مؤثر و ماندگار در راه اعتلای فرهنگ، حفظ موارث تمدنی، و ترویج ارزش‌های اصیل اسلامی و ایرانی بردارد و هم‌چون چراغی فروزان در سپهر فرهنگی این سرزمین بدرخشد؛ میراثی که امروز در اختیار ما است و فردا به نسل‌های آینده این کهن دیار سپرده خواهد شد.

۱

مروری بر فعالیت‌های کمیته فرهنگ و تمدن اسلام و ایران در دوره نخست فعالیت

کمیته فرهنگ و تمدن اسلام و ایران، نهادی برخاسته از اراده فرهنگ نظام جمهوری اسلامی ایران، در سال ۱۳۸۴، و به موجب تصویب‌نامه شماره ۵۷۹ شورای عالی انقلاب فرهنگی، موجودیت رسمی یافت و رسماً عهده‌دار مسئولیتی سترگ در صیانت، بازخوانی، تبیین و ترویج میراث فاخر و ارزشمند تمدن اسلامی - ایرانی شد؛ میراثی که قرون متمادی در عرصه‌های علم، حکمت، هنر و معنویت، مشعل‌دار هدایت و الهام‌بخش جوامع انسانی بوده است و امروز نیز به عنوان بخشی از هویت معنوی و فرهنگی ملت ایران، نیازمند پاسداشت و احیا است.

در امتداد این مسیر، کمیته در بازه زمانی شانزده‌ساله، یعنی از آغاز تأسیس تا سال ۱۴۰۰، حضوری فعال، عمیق و اثرگذار در عرصه‌های گوناگون فرهنگی و تمدنی از خود بر جای نهاده است. فعالیت‌های این کمیته تنها در سطح نظری و مطالعاتی متوقف نماند، بلکه با اتکا بر اندیشه‌ای راهبردی و نگاهی کلان‌نگر، حوزه‌هایی چون مطالعه تطبیقی میراث تمدنی، بازشناسی دقیق ریشه‌های فکری و فرهنگی ایران اسلامی، سیاست‌گذاری و تصمیم‌سازی فرهنگی، تدوین اسناد مرجع، تألیف و انتشار کتاب‌های مبنایی، تولید مقالات علمی و اجرای برنامه‌های میدانی فرهنگی را با جدیت دنبال کرده است.

از جلوه‌های برجسته این تلاش‌ها، می‌توان به برگزاری همایش‌های عظیم و متنوعی در سطوح بین‌المللی، ملی و محلی اشاره کرد که هریک با رویکردی اندیشه‌محور، به تجلیل از بزرگان فرهنگ و تمدن اسلامی و ایرانی، معرفی

ره آورد (۲)

دستاوردهای تاریخی این تمدن و نیز گسترش گفتمان تمدنی در محافل علمی و دانشگاهی اختصاص داشت. این همایش‌ها نه تنها بستری برای تبادل نظر میان نخبگان و فرهیختگان فراهم ساختند، بلکه زمینه‌ساز بازتعریف جایگاه ایران در منظومه تمدن جهانی نیز شدند.

در کنار این اقدامات، کمیته با اهتمام به اثرگذاری پایدار در ساختارهای رسمی و عمومی جامعه، تلاش کرد تا جریان‌های فکری و فرهنگی برخاسته از میراث اسلامی - ایرانی را در نهادهای علمی، آموزشی، دانشگاهی، فرهنگی و حتی بدنه عمومی جامعه نهادینه کند. ایجاد پیوند میان سیاست‌گذاری فرهنگی در سطوح کلان با اقدامات اجرایی در عرصه‌های محلی و ملی، از دیگر وجوه برجسته عملکرد این نهاد تمدن‌ساز به شمار می‌آید.

به بیان دیگر، عملکرد کمیته در این دوران نه صرفاً طراحی مجموعه‌ای از برنامه‌ها و طرح‌ها، بلکه حرکتی عمیقاً تمدنی و هدفمند در راستای احیای روح فرهنگ اسلامی - ایرانی در تار و پود ساختار فرهنگی کشور بود؛ حرکتی که هم‌چنان در پرتو عزم راسخ و با تکیه بر سرمایه‌های علمی، انسانی و تاریخی ملت ایران ادامه دارد و نویدبخش آینده‌ای روشن در مسیر احیای هویت اصیل این سرزمین کهن خواهد بود.

۲

مروری بر ساختار و تشکیلات کمیته

۱.۲. مدیران ارشد

دکتر علی‌اکبر ولایتی
رئیس کمیته فرهنگ و تمدن اسلام و ایران

ره آورد (۲)

گزارش علل کرد کمیته فرهنگ و تمدن اسلام و ایران

دکتر محمدرضا مخبر دزفولی

عضو شورای عالی انقلاب فرهنگی و قائم مقام رئیس کمیته فرهنگ و تمدن اسلام و ایران

دکتر مهدی نوید ادهم

دبیر کمیته فرهنگ و تمدن اسلام و ایران

۲.۲. اعضای کمیته فرهنگ و تمدن اسلام و ایران

اعضای کمیته فرهنگ و تمدن اسلام و ایران پس از بررسی‌های علمی و تخصصی و مطابق با آئین‌نامه‌های شورای عالی انقلاب فرهنگی به شورا معرفی شدند. اعضای اصلی، اعضای وابسته و اعضای حقوقی مطابق با وظایف اصلاحی این کمیته به این شرح است:

نام و نام خانوادگی	مسئولیت
محمدرضا مخبر دزفولی	عضو حقیقی کمیته فرهنگ و تمدن اسلام و ایران عضو شورای عالی انقلاب فرهنگی قائم‌مقام رئیس کمیته فرهنگ و تمدن اسلام و ایران
عادل پیغامی	عضو حقوقی کمیته فرهنگ و تمدن اسلام و ایران عضو شورای عالی انقلاب فرهنگی
مهدی نوید ادهم	عضو حقیقی کمیته فرهنگ و تمدن اسلام و ایران دبیر کمیته فرهنگ و تمدن اسلام و ایران رئیس کارگروه نظام آموزشی
محمد مهدی طهرانچی	عضو حقیقی کمیته فرهنگ و تمدن اسلام و ایران رئیس کارگروه دانشگاه‌ها و مراکز آموزشی
حسین رحیمی	عضو حقیقی کمیته فرهنگ و تمدن اسلام و ایران رئیس کارگروه موارث فرهنگی و تمدنی
محمد حسین ایمانی خوشخو	عضو حقیقی کمیته فرهنگ و تمدن اسلام و ایران رئیس کارگروه معماری و هنر
محمد ورهرام	عضو حقیقی کمیته فرهنگ و تمدن اسلام و ایران رئیس کارگروه پزشکی
علی ایرانمنش	عضو حقیقی کمیته فرهنگ و تمدن اسلام و ایران
شمس اردکانی	عضو حقیقی کمیته فرهنگ و تمدن اسلام و ایران
حسن بلخاری قهی	عضو حقیقی کمیته فرهنگ و تمدن اسلام و ایران
ایمان نوروزی	عضو حقیقی کمیته فرهنگ و تمدن اسلام و ایران

ره آورد (۲)

نام و نام خانوادگی	مسئولیت
حسن بنیانیان	عضو وابسته کمیته فرهنگ و تمدن اسلام و ایران رئیس کارگروه فرهنگ عمومی
علاءالدین بروجردی	عضو وابسته کمیته فرهنگ و تمدن اسلام و ایران
محمود گلابچی	عضو وابسته کمیته فرهنگ و تمدن اسلام و ایران
فرید قاسملو	عضو وابسته کمیته فرهنگ و تمدن اسلام و ایران
سجاد محمدیارزاده	عضو وابسته کمیته فرهنگ و تمدن اسلام و ایران
جواد محمدی	عضو وابسته کمیته فرهنگ و تمدن اسلام و ایران
عبدالمهدی مستکین	عضو وابسته کمیته فرهنگ و تمدن اسلام و ایران
مهدی کریمی	عضو وابسته کمیته فرهنگ و تمدن اسلام و ایران
جواد کریمی	عضو وابسته کمیته فرهنگ و تمدن اسلام و ایران
فرزاد جهان‌بین	عضو وابسته کمیته فرهنگ و تمدن اسلام و ایران
علی اصغر فتحی	عضو وابسته کمیته فرهنگ و تمدن اسلام و ایران رئیس دفتر رئیس کمیته فرهنگ و تمدن اسلام و ایران

اعضای حقوقی کمیته
معاون ذریب وزارتخانه علوم، تحقیقات و فناوری
معاون ذریب وزارتخانه بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
معاون ذریب وزارتخانه آموزش و پرورش
معاون ذریب وزارتخانه فرهنگ و ارشاد اسلامی
معاون ذریب وزارتخانه میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی
معاون ذریب دانشگاه آزاد اسلامی
معاون ذریب شورای عالی حوزه‌های علمیه
معاون ذریب سازمان صدا و سیما

۳.۲. کارگروه‌های تخصصی

در راستای سامان‌دهی به فرایندهای سیاست‌گذاری و عملیاتی‌سازی اهداف عالیۀ کمیته فرهنگ و تمدن اسلام و ایران، ساختاری منسجم و هدفمند از کارگروه‌های تخصصی طراحی و تأسیس گردید تا با اتکا به رویکردی دانشی، مشارکتی و بین‌رشته‌ای، ابعاد گوناگون مأموریت‌های کمیته را به شکلی جامع و دقیق پیگیری کند. در همین چارچوب، شش کارگروه تخصصی با رویکردی ناظر به حوزه‌های بنیادین تمدنی و یک کارگروه اجرایی و هماهنگی با کارویژه‌های عملیاتی تشکیل شد تا بدنه کارشناسی و مشورتی کمیته را تقویت و تعمیق بخشد. کارگروه نظام آموزشی، با محوریت بازنگری و غنی‌سازی محتوای آموزشی در سطوح مختلف تحصیلی، بر آن است تا میراث فکری و فرهنگی اسلام و ایران را در تار و پود نظام تعلیم و تربیت جاری سازد. کارگروه دانشگاه‌ها و مراکز آموزشی، با تمرکز بر نهادهای آموزش عالی، نقش‌آفرینی اندیشمندانه و هدفمند در عرصه آموزش دانشگاهی را در دستور کار قرار داده است. کارگروه معماری و هنر، با نظر به تجلیات عینی و محسوس فرهنگ در عرصه زیبایی‌شناسی، طراحی، شهرسازی، هنرهای اصیل ایرانی-اسلامی و میراث بصری، به بررسی و ارائه راهکارهایی برای احیای هویت فرهنگی در هنر و معماری معاصر می‌پردازد. کارگروه پزشکی، با توجه به جایگاه بی‌بدیل حکمت و طب اسلامی در میراث تمدنی، کوشیده است با شناسایی ظرفیت‌ها و تدوین الگوهای متناسب، نسبت به بازخوانی و روزآمدسازی مفاهیم تمدنی در حوزه پزشکی و سلامت اقدام کند. کارگروه فرهنگ عمومی، عهده‌دار بررسی وضعیت موجود فرهنگ اجتماعی، ترویج سبک زندگی اسلامی - ایرانی و ارتقای شاخص‌های فرهنگی در ساحت عمومی است. کارگروه موارث فرهنگی و تمدنی نیز با اهتمام ویژه، به شناسایی، مستندسازی، تحلیل و ترویج آثار مکتوب، شفاهی و نمادین فرهنگ و تمدن اسلامی - ایرانی می‌پردازد تا پلی میان گذشته فاخر و آینده پویای این مرز و بوم برقرار سازد.

افزون بر این ساختارهای تخصصی، کارگروه اجرایی کمیته با هدف تسهیل و تسریع در پیگیری مصوبات، برگزاری نشست‌ها، بررسی‌های اولیه طرح‌ها

ره‌آورد^(۲)

و هماهنگی‌های درون‌سازمانی و برون‌سازمانی، به‌گونه‌ای موازی و مستمر با جلسات رسمی کمیته فعالیت دارد و نقش پیشران و پشتیبان را در تحقق تصمیمات و اهداف کلان این نهاد ایفا می‌کند. بدین‌سان، ساختار کارگروهی کمیته نه‌تنها به عنوان یک شاکله اجرایی، بلکه به منزله قلب تپنده تعاملات علمی، فرهنگی و نهادی آن عمل کرده و بستری پویا برای حرکت تمدنی فراهم ساخته است.

۲. ۳. ۱. کارگروه دانشگاه‌ها و مراکز آموزشی

رئیس کارگروه: دکتر محمدمهدی طهرانچی

کارگروه دانشگاه‌ها و مراکز آموزشی با بهره‌گیری از مشارکت صاحبان اندیشه و دغدغه‌مندان حوزه فرهنگ در دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی بازنگری و تبیین سازوکارهای جاری‌سازی مفاهیم تمدنی در ساحت دانشگاه‌ها را در دستور کار قرار داده است. این کارگروه بررسی ساختارهای نهادی، رشته‌های تحصیلی، محتوای درسی و نحوه تعامل با استادان و دانشجویان، همچنین شناسایی ظرفیت‌های ارتباطی میان دانشگاه‌ها با نهادهای دیگر را پیش رو قرار داده است تا بستری علمی و پایدار برای نهادینه‌سازی فرهنگ و تمدن اسلامی - ایرانی در ذهن و ضمیر جامعه دانشگاهی فراهم آورد. در این مسیر، پیشنهادهایی راهبردی جهت پیاده‌سازی و گسترش این مفاهیم بنیادین ارائه داده است. نایب‌رئیس این کارگروه، دکتر محمدهادی همایون، مجموعه‌ای از فعالیت‌های اثربخش این کارگروه را برعهده داشته‌اند.

۲.۳.۲. کارگروه مواریت فرهنگی و تمدنی

رئیس کارگروه: دکتر حسین رحیمی

کارگروه مواریت فرهنگی و تمدنی، به پشتوانه تجربیات دوره نخست فعالیت کمیته و با تمرکز بر بزرگداشت و معرفی مفاخر علمی و فرهنگی جهان اسلام و ایران، فعالیت خود را با گستردگی چشمگیری پی گرفته است. این کارگروه با طراحی طرح‌های بزرگداشت برای چهره‌های برجسته علمی و تمدنی و تصویب آن‌ها در کمیته، زمینه برگزاری همایش‌ها، دوره‌های ویژه و تولید محتوای مرتبط در کتاب‌های درسی و رسانه‌های فرهنگی را فراهم کرده است. هم‌چنین با تعامل با دانشگاه‌های سراسر کشور، جریان‌های علمی و فرهنگی در راستای معرفی و تبیین اندیشه‌های این بزرگان ایجاد شده است تا نسل جوان با میراث گران‌سنگ نیاکان خود پیوندی آگاهانه و افتخارآمیز برقرار کند.

رئیس کارگروه: دکتر محمدحسین ایمانی خوشخو

کارگروه معماری و هنر، با تکیه بر دانش و تجربه استادان و صاحب نظران عرصه های گوناگون هنر و معماری، مأموریت خویش را در جهت احیای شکوه هنر اصیل اسلامی - ایرانی و پیریزی بنیان های معماری متناسب با ارزش های انقلاب اسلامی پی گرفته است. این کارگروه با تشکیل نشست های تخصصی و مستمر، هم اندیشی های کارشناسی و جلب مشارکت نهادهای مؤثر و سازمان های اجرایی، کوشیده است تا هنرهای در حال فراموشی را از حاشیه به متن بازگرداند و الگوهایی اجرایی برای تحقق هنر و معماری متعهد ارائه دهد. از جمله دستاوردهای شاخص این کارگروه، طراحی و اجرای الگوی نظام استاد-شاگردی در دانشگاه آزاد اسلامی است که مورد تأیید وزارت علوم، تحقیقات و فناوری هم قرار گرفته است. این تحول نقطه عزیمتی تازه برای پیوند سنت های فاخر هنری با نظام آموزش رسمی به شمار می آید. نایب رئیس این کارگروه، دکتر سجاد محمد یارزاده، مجموعه ای از فعالیت های اثربخش این کارگروه را برعهده داشته اند.

رئیس کارگروه: دکتر محمد وهرام

کارگروه پزشکی با دغدغه بازخوانی میراث علمی پزشکان مسلمان و ایرانی، به‌ویژه در حیطه حکمت و اخلاق پزشکی، فعالیت خویش را در قالب برگزاری جلسات تخصصی با حضور استادان، پزشکان و پژوهشگران برجسته سامان داده است. این کارگروه ضمن توجه به بازشناسی مفاهیم و روش‌های اصیل پزشکی اسلامی - ایرانی، در پی آن بوده است تا جایگاه معنوی حکمت و اخلاق پزشکی و طب حکمت‌بنیان را در نظام آموزش، پرورش و درمان کشور بازتعریف و تثبیت کند و در مسیر تحقق این هدف، پیشنهادهایی راهبردی در عرصه سیاست‌گذاری کلان حوزه سلامت و آموزش علوم پزشکی ارائه کرده است.

رئیس کارگروه: دکتر حسن بنیانیان

کارگروه فرهنگ عمومی با رویکردی جامعه‌شناسانه و نگاهی راهبردی، تلاش خود را بر مطالعه نهادهای متولی فرهنگ عمومی و شناسایی نقش‌آفرینی سازمان‌های مردم‌نهاد در این عرصه متمرکز ساخته است. این کارگروه با الهام از الگوهای تمدنی و بهره‌گیری از الگوهای بومی، به دنبال آن بوده است که مفاهیم بنیادین فرهنگ اسلامی - ایرانی را در لایه‌های مختلف جامعه جاری کند و مدل‌هایی برای گسترش سبک زندگی متناسب با ارزش‌های بومی و دینی ارائه دهد، به نحوی که فرهنگ عمومی به بستری فعال برای انتقال ارزش‌ها و تقویت هویت تمدنی بدل شود.

۲.۳.۶. کارگروه نظام آموزشی

رئیس کارگروه: دکتر مهدی نوید ادهم

کارگروه نظام آموزشی، با آگاهی از جایگاه بنیادین آموزش عمومی در شکل‌دهی به افق‌های فکری نسل آینده و با هدف نهادینه‌سازی عناصر هویتی فرهنگ و تمدن اسلامی - ایرانی در میان دانش‌آموزان کشور، فعالیت گسترده و مستمر را آغاز کرده است. این کارگروه با بهره‌گیری از ظرفیت فرهیختگان، صاحب‌نظران تعلیم و تربیت و متخصصان حوزه آموزش و فرهنگ، تلاش دارد تا از رهگذر تدوین طرح‌ها و برنامه‌هایی مؤثر، مفاهیم بلند فرهنگ و تمدن را به زبان کودک و نوجوان درآورد. در این مسیر، همکاری‌های نزدیک و پیوسته‌ای با نهادهایی چون وزارت آموزش و پرورش، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، وزارت میراث فرهنگی، کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان، سازمان سمت و سایر نهادهای ذی‌ربط برقرار گردیده است. مجموعه فعالیت‌ها شامل ورود هدفمند مضامین تمدنی به کتاب‌های درسی، تهیه آثار داستانی و هنری، تولید محتوای چندرسانه‌ای و بهره‌گیری از شبکه‌های آموزشی است تا بدین‌سان، آیین‌های روشن از شکوه فرهنگی این سرزمین پیش‌روی نسل‌های نو قرار گیرد.

اهم فعالیت‌ها و اقدامات در سال ۱۴۰۳

کمیته فرهنگ و تمدن اسلام و ایران، با تکیه بر تجارب ارزشمند سال‌های گذشته و با نظر به ضرورت‌های نوین فرهنگی در گستره جهان اسلام و تمدن ایرانی، در سال ۱۴۰۳ با عزمی راسخ و رویکردی هدفمند، فعالیت‌های خود را در ساحت‌های متنوع نهادی و موضوعی گسترش داده است. این کمیته در چارچوب مأموریت‌های خویش، بسترهای لازم را برای تعمیق مباحث علمی، گسترش گفتمان تمدنی، تعامل بین‌نهادی، و ارتقای سطح آگاهی نخبگان و فرهیختگان فرهنگی کشور فراهم آورده است.

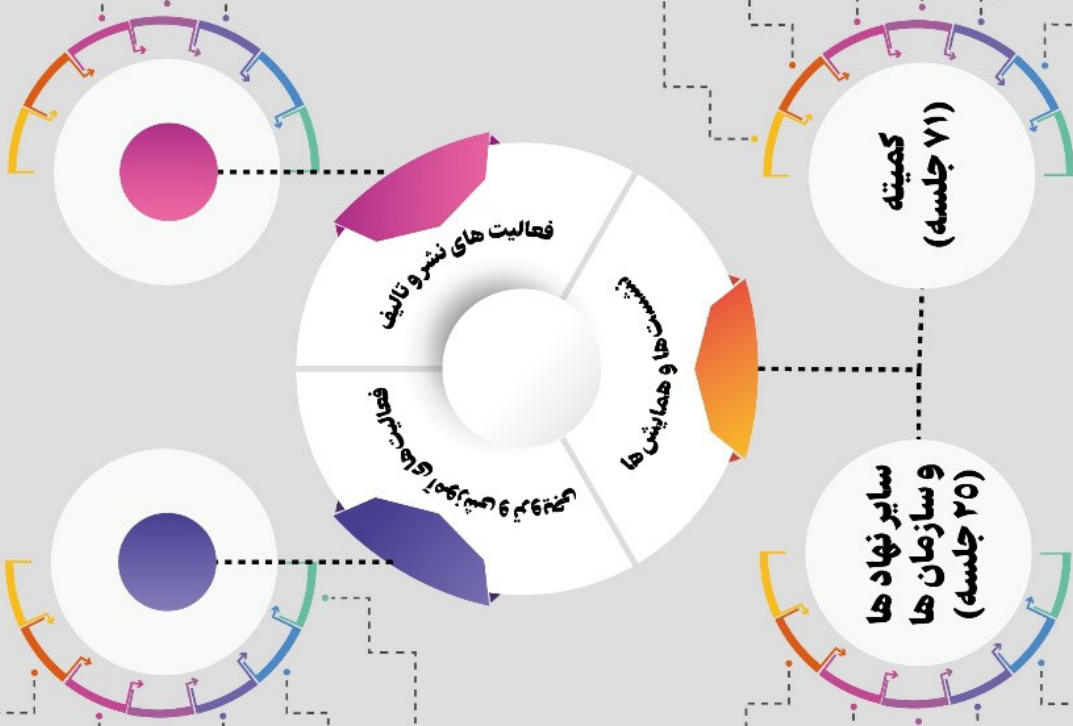
شایان ذکر است گزارش سالیانه اهم فعالیت‌ها و اقدامات کمیته در سال ۱۴۰۳ مطابق برنامه از پیش تعیین شده در نشست شورای معین شورای عالی انقلاب فرهنگی در روز سه‌شنبه ۱۴۰۳/۰۸/۱۵ ارائه گردیده است.

۱.۳. نشست‌های کمیته

در طول سال ۱۴۰۳، کمیته موفق به برگزاری ده نشست با حضور اعضای اصلی و صاحب‌نظران مدعو شد. این جلسات، محملی برای تبادل آرا، تصمیم‌سازی‌های راهبردی، و طراحی مسیرهای عملیاتی در راستای اهداف کلان کمیته بود. در این گردهمایی‌ها، ضمن بررسی تحولات فرهنگی و تمدنی جهان اسلام، به واکاوی وضعیت موجود در ساختارهای فرهنگی کشور پرداخته شد و طرح‌هایی برای ارتقای گفتمان تمدن‌ساز ارائه گردید.

- کارگاه ویژه اعضا هیئت علمی دانشگاه فرهنگیان ۳
- کارگاه ویژه اعضا هیئت علمی دانشگاه تربیت دبیر شهید رجایی ۲
- کارگاه هویت محور بر اساس سند تحول بنیادین آموزش و پرورش با معلمان ۲۶
- فعالیت های متنوع دانشگاه فرشبجان
- پیش نشست پنجمین کنگره بین المللی چندی شاپور ۲
- برگزاری کرسی های نظریه پردازی و همایش بین المللی طب حکمت بنیان

- جلسه تخصصی با اساتید دانشگاه فرهنگیان ۸
- جلسه با سازمان سمت ۴
- جلسه تخصصی با اساتید دانشگاه شهید رجایی ۶
- جلسه تخصصی با دانشگاه آزاد اسلامی ۵
- جلسه با معاونت مهارتی دانشگاه آزاد اسلامی ۲

سایر نهاد ها و سازمان ها (۲۵ جلسه)

کمیته (۷۱ جلسه)

- کمیته فرهنگ و تمدن اسلام و ایران ۱۰
- کارگروه موارث فرهنگی و تمدنی ۱۹
- کارگروه نظام آموزشی ۲۵
- کارگروه پزشکی ۵
- کارگروه معماری و هنر ۲
- کارگروه دانشگاه ها و مراکز آموزشی ۷
- کارگروه فرهنگ عمومی ۳

- کتاب مشاهیر فرهنگی و تمدنی ۶
- تألیف مجموعه کتب شعاع آفتاب : مروری بر زندگانی، آثار و آراء ریاضیدانان مسلمان ۵
- تألیف مجموعه کتب کیمیای آفتاب : مروری بر زندگانی، آثار و آراء شیمیدانان مسلمان ۵

۲.۳. فعالیت‌های تخصصی کارگروه‌ها

کمیته فرهنگ و تمدن با تشکیل و فعال‌سازی شش کارگروه تخصصی، تلاش کرد تا با بهره‌گیری از ظرفیت‌های نخبگان دانشگاهی و فرهنگی، مسائل کلیدی را در هر حوزه با عمق و دقت بیشتری پی‌گیری کند:

- ❖ کارگروه موارث فرهنگی و تمدنی با برگزاری ۱۹ جلسه، به بررسی و صیانت از میراث مادی و معنوی تمدن اسلامی - ایرانی پرداخت؛
- ❖ کارگروه نظام آموزشی با ۲۵ جلسه، به آسیب‌شناسی و بازاندیشی در ساختارهای آموزشی کشور با رویکردی تمدنی مبادرت ورزید؛
- ❖ کارگروه پزشکی با ۵ جلسه، نگاهی تمدن‌محور به تاریخ طب اسلامی - ایرانی و نسبت آن با نظام سلامت معاصر داشت؛
- ❖ کارگروه معماری و هنر در ۲ نشست، به تحلیل ظرفیت‌های معماری و هنر ایرانی-اسلامی به عنوان زبان بصری تمدن پرداخت؛
- ❖ کارگروه دانشگاه‌ها و مراکز آموزشی با ۷ جلسه، زمینه تعامل علمی-فرهنگی میان دانشگاه‌ها و نهادهای پژوهشی را تقویت کرد؛
- ❖ کارگروه فرهنگ عمومی نیز در ۳ جلسه، با تمرکز بر تحولات فرهنگی جامعه و الگوهای زیست فرهنگی، به ارائه راهبردهایی برای ترویج هویت تمدنی پرداخت.

۳.۳. تعاملات بین‌نهادی و نشست‌های مشارکتی

کمیته در اجرای مأموریت‌های خود و با اتکا بر مفاد اصلاحیه وظایف مصوب، همگرایی موثری با سایر نهادهای دانشگاهی و فرهنگی رقم زده است. در همین چارچوب، نشست‌هایی با مجموعه‌های ذیل برگزار شد:

- ❖ ۸ جلسه با استادان ارجمند دانشگاه فرهنگیان، با هدف ارتقای رویکردهای تمدنی در آموزش معلمان آینده‌ساز؛
- ❖ ۴ جلسه با سازمان «سمت»، برای بازنگری و غنای محتوای کتب دانشگاهی با رویکرد بومی‌سازی فرهنگی؛
- ❖ ۶ جلسه با استادان دانشگاه شهید رجایی، در جهت ارتقاء برنامه‌های درسی و پژوهشی در حوزه‌های تمدنی؛

- ❖ ۵ جلسه با مدیران و اعضای دانشگاه آزاد اسلامی، به منظور هم‌افزایی در حوزه علوم انسانی و فرهنگ دینی؛
- ❖ ۲ جلسه با معاونت مهارتی دانشگاه آزاد اسلامی، برای انطباق آموزش‌های مهارتی با ارزش‌های فرهنگی - تمدنی کشور.

۳.۴. برگزاری کارگاه‌های آموزشی و ترویجی

در راستای ترویج مفاهیم فرهنگی و تمدنی در سطح ملی، کمیته اقدام به برگزاری ۳۳ کارگاه تخصصی و آموزشی به صورت حضوری و مجازی برای استادان دانشگاه‌ها و معلمان سراسر کشور نمود. این کارگاه‌ها، با بهره‌گیری از حضور اندیشمندان و صاحب نظران حوزه تمدن، به بازآفرینی مفاهیم کلیدی و تقویت بنیان‌های فکری معلمان و مدرسان در اقصی نقاط کشور پرداختند.

۳.۵. راهبری تألیف و انتشار آثار فرهنگی و تمدنی

در استمرار جریان تولید دانش بومی و بازنمایی چهره‌های برجسته فرهنگ و تمدن اسلامی - ایرانی، کمیته در سال ۱۴۰۳ موفق به چاپ ۱۶ جلد کتاب با تمرکز بر معرفی و تحلیل شخصیت‌های مؤثر فرهنگی و تمدنی گردید. این آثار، به مثابه گنجینه‌ای مکتوب برای آیندگان، گامی در مسیر صیانت از میراث علمی و تاریخی این سرزمین کهن تلقی می‌شود.

چاپ کتب فرهنگی و تمدنی حوزه پزشکی شامل اندیشمندانی از جمله ابن الیاس شیرازی، ابن ربن طبری، ابن نفیس، ابوعلی سینا، ابوماهر، علی ابن عباس اهوازی، دکتر مسلم بهادری، حکیم جرجانی، حکیم محمد بن زکریای رازی، حکیم مؤمن تنکابنی، خواجه رشیدالدین فضل‌الله، دکتر محمد قریب، زهراوی، سید احمد سیادت، حکیم عقیلی شیرازی، عمادالدین محمود شیرازی، محمدصادق قاضی تهرانی، حکیم قطب‌الدین شیرازی، نظامی عروضی، ابومنصور موفق‌الدین بن علی هروی و علیرضا یلدا است.

در مجموع، فعالیت‌های گسترده کمیته در سال ۱۴۰۳، نمایانگر اهتمام عمیق به بازخوانی گفتمان تمدنی، نهادسازی فکری، تعامل اثربخش با نهادهای علمی، و ترویج مفاهیم اصیل فرهنگ اسلامی - ایرانی است. این مسیر، بی‌تردید نویدبخش آینده‌ای روشن برای تقویت بنیان‌های هویتی جامعه ایرانی در پرتو عقلانیت دینی و میراث پرافتخار تمدنی خواهد بود.

۴

اهم فعالیت‌های همگام با نهادها، سازمان‌ها و مؤسسات آموزشی و پژوهشی

۴.۱. فعالیت‌های همگام با دانشگاه ویژه هنرهای اسلامی - ایرانی استاد محمود فرشچیان

دانشگاه هنرهای اسلامی - ایرانی استاد محمود فرشچیان از نخستین روزهای تأسیس خود با رسالت عظیم پرورش هنرمندانی متعهد و متخصص، در بستر اصیل و کهن شیوه آموزشی حکمی استاد-شاگردی به فعالیت پرداخته است. این دانشگاه، که به‌عنوان تنها نهاد آموزشی در کشور مسئول برگزاری رشته نگارگری به شیوه استاد-شاگردی شناخته می‌شود، همواره در پی رفع کاستی‌ها و نواقص موجود در نظام آموزشی مدرن بوده است. در راستای این هدف متعالی، با تأسیس دانشگاه استاد فرشچیان در تاریخ ۱۴۰۲/۰۵/۱۰ و با تأیید وزارت علوم و شورای گسترش آموزش عالی، گامی مهم در جهت حفظ و ارتقای هنرهای اصیل ایرانی و اسلامی برداشته شد.

پایه‌گذاری این دانشگاه در پیوند عمیق با ارزش‌ها و سنت‌های ناب هنرهای اسلامی ایران است که در آن، اساتید برجسته و نخبگان هنرهای نگارگری ایرانی نقش کلیدی ایفا می‌کنند. استادانی چون استاد محمدعلی رجبی، استاد

ره آورد^(۲)

محمدباقر آقامیری و دیگر اساتید مکتب دار و شاگردان استاد فرشچیان که خود از بزرگترین شخصیت‌های هنر نگارگری به شمار می‌آیند، در این مسیر، حضوری مؤثر دارند. در شیوه استاد-شاگردی، هنرجویان تنها از طریق مصاحبه‌های تخصصی و گزینشی دقیق به جمع هنرجویان راه می‌یابند و در طی چهارسال آموزش مستمر و همراه با مشق نظری و عملی از محضر نخبگان این عرصه بهره‌مند می‌شوند. در پایان این دوره، هنرجو پس از آموختن مهارت‌های حرفه‌ای و اخلاقی، با انجام سوگندنامه و کسب اجازه‌نامه از استاد خود به عنوان یک هنرمند حرفه‌ای شناخته می‌شود.

دانشگاه هنرهای اسلامی - ایرانی استاد فرشچیان نه تنها به عنوان یک نهاد آموزشی در زمینه نگارگری بلکه به عنوان یک ساختار حمایتگر از سایر هنرهای سنتی و صنایع دستی ایران نیز عمل می‌کند. این دانشگاه به مرکزی برای آموزش، ترویج و پژوهش در حوزه‌های مختلف هنرهای سنتی ایران تبدیل شده است و برای شخصیت‌های برجسته‌ای چون استاد صفر سامی، استاد محمدهادی ابوالقاسمی و استاد دکتر ابوالفضل ذابح بستر مناسبی را فراهم کرده است. این اساتید برجسته که هرکدام سهم بسزایی در حفظ و گسترش هنرهای ایرانی دارند، به عنوان مشاوران و مربیان در این دانشگاه مشغول به فعالیت هستند و در این راستا برنامه‌های آموزشی و کارگاهی برگزار می‌شود.

۱.۱.۴. نگاهی به برنامه‌ها و اقدامات اجرایی دانشگاه ویژه هنرهای اسلامی - ایرانی استاد محمود فرشچیان هم‌سو با کمیته

- ❖ تدوین متون مرجع و دانشنامه هنرهای سنتی و انتشار کتب آموزش هنر با محوریت نظام استاد - شاگردی؛
- ❖ صدور گواهی اصالت اثر و حقوق هنری در راستای شناسنامه‌دار کردن آثار هنری و نهضت امضاء و درآمد پایدار؛
- ❖ مرکز آفرینش‌های هنری و خلق آثار با محوریت باورهای دینی، اسطوره‌ای و تاریخی - فرهنگی؛
- ❖ دبیرخانه احیای گنجینه آثار و هنرهای ایرانی - اسلامی؛
- ❖ تأسیس موزه آموزشی پژوهشی هنرهای سنتی ایران؛
- ❖ راه‌اندازی تکیه دولت و مرکز آموزش‌های مهارتی هنرهای آیینی ایرانی؛
- ❖ جایزه بین‌المللی دوسالانه استاد محمود فرشچیان؛
- ❖ کلینیک مرمت آثار هنری و ابنیه تاریخی در راستای توسعه درآمد پایدار؛
- ❖ استعدادیابی و جذب نخبگان هنر (هنرهای سنتی/نگارگری) و اعطای بورس دانشگاه استاد فرشچیان؛
- ❖ دوره‌های آموزش کوتاه‌مدت کارآفرینی؛
- ❖ راه‌اندازی استارت‌آپ هنر و سرای نوآوری و خلاق هنرهای ایرانی - اسلامی؛
- ❖ راه‌اندازی فروش آثار هنرهای سنتی و اصیل ایرانی و اقتصاد هنر؛

ره آورد^(۲)

- ❖ راه اندازی سکوی فروش آثار هنرهای ایرانی؛
- ❖ تولید محتوایی درس گفتارها و آموزه های مکتب نگارگری استاد محمود فرشچیان؛
- ❖ راه اندازی دبیرخانه خیرین هنر برای توسعه فضاهای آموزشی - کارگاهی و نگارخانه هنری؛
- ❖ تدوین سند آمایش سرزمینی هنرهای سنتی و اصیل ایرانی گنجینه هنرهای در حال فراموشی برای ایجاد و توسعه کارآفرینی و اشتغال در هنرهای ایرانی (راه اندازی نوآفرین ها «استارت آپ ها»);
- ❖ استفاده از ظرفیت خیرین و سرمایه انسانی و معنوی به مانند وقف در توسعه فضاهای هنر و فرهنگی کشور خیرین هنر؛
- ❖ استعدادیابی نخبگان هنری و حمایت برای راه اندازی کسب و کار هنری با مزیت نسبی و تخصصی شدن هنر؛
- ❖ حمایت از متون مرجع و تحقیقات بنیادین - راهبردی و کاربردی اعم از دانشنامه ها و دایره المعارف و در هنرهای سنتی و اصیل؛
- ❖ اهدای نشان سرو سیمین هنرهای سنتی و صنایع دستی از هشتمین جشنواره بین المللی فجر صنایع دستی سرو سیمین به واسطه فعالیت آموزشی - پژوهشی مطلوب در راستای توسعه هنرهای سنتی و بومی به دانشگاه استاد فرشچیان؛

ره آورد (۲)

❖ برگزاری نمایشگاه عاشورایی نقش سرخ به مناسبت اربعین حضرت سیدالشهدا (ع) در همکاری با موزه استاد فرشچیان؛

موزه استاد فرشچیان با همکاری موزه استاد بهزاد
و دانشگاه هنرهای اسلامی-ایرانی استاد محمود فرشچیان برگزار می کند

نمایشگاه عاشورایی نقش سرخ

اسامی هنرمندان

محمود فرشچیان
محمد باقر آقا میری
امیر حسین آقا میری
رضا مهدوی
روح الله جهان بین
هادی فقیهی
رضا یساولی
مهدی مهدوی
حسام فرجی

نمایشگاه نگارگری نقش سرخ
با سخنرانی دکتر محمد علی رجعی
آیین گشایش: ۲۸ تیر ماه - ۱۵:۳۰ الی ۱۷
۲۸ تیر الی ۵ مرداد
مجموعه فرهنگی تاریخی سعدآباد، موزه استاد بهزاد

سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران

گزارش عملکرد کمیته فرهنگی و تمدن اسلامی و ایران

ره آورد (۲)

❖ تقدیر وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی از دانشگاه هنرهای اسلامی - ایرانی استاد فرشچیان همزمان با روز جهانی صنایع دستی؛

❖ برگزاری دوره‌های و کارگاهی و کوتاه‌مدت آموزشی - مهارتی در رشته‌های معماری، هنرهای سنتی و صنایع دستی در راستای اهداف توسعه اشتغال پایدار میان هنرجویان؛

ره‌آورد (۲)

❖ برگزاری چهارمین جشنواره سجادۀ رنگین، در قالب نمایشگاه آثار ارسال شده به دبیرخانه و برگزاری کارگاه خلق اثر به دست هنرمندان در راستای همایش سراسری امامت و ولایت، در واحد؛

- ❖ تشکیل و راه‌اندازی نخستین کارگروه توسعه نظام آموزشی استاد - شاگردی در شورای عالی انقلاب فرهنگی؛
- ❖ افتتاح و شروع به کار دبیرخانه‌های متعدد هنر، مبتنی بر سند چشم‌انداز واحد هم‌چون دبیرخانه بین‌الملل، دبیرخانه نهضت امضا، دبیرخانه بازاریابی دیجیتال و شناسنامه‌دار کردن آثار هنری، دبیرخانه دایرةالمعارف هنرهای قرآنی و ... ؛
- ❖ رونمایی از نگارۀ «سجادۀ نور» اثر استاد محمد هادی ابوالقاسمی، به مناسبت نیمۀ شعبان ولادت حضرت مهدی صاحب‌الزمان (عج)؛
- ❖ نهضت طراحی سیمای بصری فضای اداری و آموزشی مزین به آثار هنرمندان، توسط دانشگاه استاد فرشچیان در سازمان مرکزی برگزار شد؛
- ❖ حضور فعال در قالب برگزاری کارگاه و برپایی غرفه در نمایشگاه بین‌المللی صنایع دستی ایران؛

ره آورد^(۲)

❖ مشارکت در برگزاری نهمین جشنواره بین‌المللی فجر صنایع دستی؛ سرو
سیمین، در قالب برگزاری پنل‌های تخصصی علمی با مشارکت اساتید و
دانشجویان واحد؛

۴.۲. فعالیت‌های همگام با دانشگاه فرهنگیان و دانشگاه تربیت دبیر شهید رجایی

دانشگاه فرهنگیان و دانشگاه تربیت دبیر شهید رجایی به عنوان نهادهای کلیدی و بنیادی در تربیت معلمان آینده، همواره نقش بی‌بدیلی در شکل‌دهی به هویت فرهنگی و تمدنی نسل‌های جدید ایفا کرده‌اند. در راستای این هدف متعالی، برنامه‌ریزی‌های فرهنگی و تمدنی در سطح کلان و ملی با دقت و توجه ویژه‌ای در دستور کار قرار گرفته است تا افزون بر آموزش‌های علمی، دانشجویان معلم از نظر فرهنگی و هویتی نیز توانمند گردند و در نقش مربیان آینده جامعه، مؤثر و آگاه عمل کنند.

تشکیل کارگروه مرکزی فرهنگ، تمدن و هویت اسلامی - ایرانی در سطح ملی و استان‌ها از جمله اقداماتی است که تحت تاثیر سیاست‌گذاری کمیته فرهنگ و تمدن در دانشگاه فرهنگیان صورت پذیرفت. این کارگروه‌ها با هدف شبکه‌سازی، سیاست‌گذاری و پیاده‌سازی مباحث فرهنگی و تمدنی در دانشگاه فرهنگیان و واحدهای استانی تشکیل شده‌اند تا مباحث مربوط به هویت اسلامی - ایرانی را در سطوح مختلف دانشگاهی، تبیین و اجرا کنند. این شبکه‌سازی نه تنها در سطح ملی بلکه در تمامی استان‌ها به صورت مؤثر پیگیری و به اجرا درآمده است تا تمامی پردیس‌های دانشگاهی در راستای نهادینه‌سازی هویت اسلامی - ایرانی و توسعه فرهنگ و تمدن اسلامی در میان دانشجویان معلم، همگام و هماهنگ باشند.

در راستای اجرایی‌سازی این سیاست‌ها، تدوین طرح جامع «اجرایی‌سازی مباحث فرهنگ، تمدن و هویت اسلامی - ایرانی» در برنامه‌های کلان و عملیاتی دانشگاه فرهنگیان با همکاری کمیته فرهنگ و تمدن شورای عالی انقلاب

ره آورد^(۲)

فرهنگی صورت گرفته است. این طرح جامع، مباحث فرهنگی و تمدنی را در قالب برنامه‌های آموزشی و عملیاتی تعریف کرده است تا به طور مؤثر و هماهنگ در تمامی سطوح دانشگاه فرهنگیان و در میان همه تمامی دانشجویان معلم پیاده‌سازی شود. همچنین طراحی مدل مفهومی این طرح، با مشارکت کمیته فرهنگ و تمدن شورای عالی انقلاب فرهنگی انجام پذیرفته تا ساختاری منسجم و مؤثر در راستای تقویت هویت فرهنگی در دانشگاه فرهنگیان شکل گیرد.

«سفیران فرهنگی و تمدنی» برنامه دیگری است که به منظور تقویت و استحکام هویت ملی و فرهنگی معلمان شریف کشور در نظر گرفته شده است. این برنامه به طور خاص بر جایگاه معلمان به عنوان سفیران فرهنگی و نقش بنیادین آنان در تربیت هویتی و تمدنی دانش‌آموزان تمرکز دارد. این برنامه که به صورت سخنرانی‌های مجازی و به طور مستمر در روزهای یکشنبه برگزار می‌شد، با هدف ارتقای درک و آگاهی معلمان از مفاهیم اصیل هویتی و فرهنگی، معلمان سراسر کشور را گرد هم می‌آورد تا آنان بتوانند این آموزه‌ها را به نسل‌های آینده انتقال دهند و از این طریق، به تعالی و استحکام هویت ملی و فرهنگی در میان دانش‌آموزان کمک کنند.

در این نشست‌های علمی و فرهنگی، اساتید برجسته و فرهیخته در حوزه فرهنگ و تمدن اسلام و ایران، به ویژه اعضای کمیته فرهنگ و تمدن اسلام و ایران، به ایراد سخنرانی‌های عمیق و مبتنی بر پژوهش‌های دقیق پرداخته و در پرتو دانش و بینش خود، معلمان را با ارزش‌های فرهنگی، تاریخی و تمدنی کشورمان آشنا ساختند. در این جلسات، بر لزوم توجه به حفظ هویت ملی و فرهنگی ایران و مقابله با تهدیدهای نظیر بی‌هویتی، پراکندگی هویتی و بحران‌های هویتی در نسل‌های آینده تأکید شد و روش‌های انتقال این مفاهیم به دانش‌آموزان با دقت و ظرافت تبیین شد.

این برنامه با هدف ارائه توانمندی‌های لازم به معلمان به منظور ایفای نقش خود به عنوان سفیران فرهنگ، طراحی شد تا آنان قادر باشند در پرورش نسلی آگاه، متعهد و دلبسته به هویت ملی و تاریخی کشور خود، نقشی مؤثر ایفا کنند.

گفتمان سازی تمول در نظام تعلیم و تربیت براساس سند تمول بنیادین

موضوع: رهیافت های تاریخی در آموزش های علمی / ملازمات عمومی

مدرس جلسه: جناب آقای دکتر مسین رمیمی

با حضور و مشارکت آقایان مهدی نوید ادهم و رضا مددی

یکشنبه، مورخ ۲۱ بهمن ماه ۱۴۰۳

ساعت: ۱۸:۱۵

آدرس: <https://www.skyroom.online/ch/bhs2/dbdft>

در این سخنرانی‌ها، هم‌چنین بر ضرورت توجه به ابعاد اخلاقی و تربیتی در کنار انتقال محتوای علمی تأکید شد. سخنرانان با در نظر گرفتن یک چارچوب اصولی و اخلاقی برای معلمان، بر اهمیت تربیت فرهنگی و اجتماعی در کنار آموزش علمی تأکید کرده و از معلمان خواستند که با درک عمیق از مسئولیت خویش، در تربیت نسلی با هویت مستقل و متعهد به ارزش‌های اسلامی و ایرانی بکوشند. این جلسات، نه‌تنها به افزایش آگاهی و توانمندی معلمان کمک می‌کند، بلکه آنان را به کارگزاران فرهنگ و تمدن کشور در ابعاد مختلف بدل می‌نماید.

این جلسات با حضور اساتیدی از جمله دکتر مهدی نوید ادهم (دبیر کمیته فرهنگ و تمدن اسلام و ایران)، دکتر حسین رحیمی، دکتر سجاد محمدیارزاده، دکتر حسن بنیانیان، دکتر عبدالمهدی مستکین، دکتر حسن بلخاری قهی (اعضای کمیته فرهنگ و تمدن اسلام و ایران)، دکتر عالمیان (معاون امور دانشجوی معلمان دانشگاه فرهنگیان)، دکتر حمید عبداللهیان (نویسنده کتاب کودکان و نوجوانان)، آقای مددی و آقای حشمتی برگزار شد. (حدود ۱۵ جلسه). هم‌چنین برخی معلمان نیز در این موضوع مشارکت جدی داشتند و به ارائه نظرات و تجارب عملی خود پرداختند.

ره آورد (۲)

افزون بر این، اساتید بنام حوزه‌های هنر، فرهنگ و تمدن نیز در این جلسات حضور یافتند و معلمان از حضور آنان بهره بردند. از آن جمله حضور استاد محمود فرشچیان و استاد علی اصغر تجویدی یکی از فرصت‌های مناسب در این برنامه‌ها برای بهره‌مندی معلمان بود.

توجه ویژه به سیمای بصری و به‌سازی فضاهای آموزشی و خوابگاهی دانشگاه فرهنگیان و واحدهای استانی، گام دیگری در راستای تقویت هویت فرهنگی و تمدنی بوده است. با معرفی، مستندسازی و مصورسازی از هنرمندان بزرگ و مفاخر هنری و فرهنگی استان‌ها و شهرهای مختلف ایران در حوزه هنرهای سنتی و صنایع دستی بومی، فضاهای دانشگاه به گونه‌ای طراحی و به نام این مفاخر فرهنگی نام‌گذاری شده‌اند تا ضمن زیباسازی محیط، روح فرهنگ و تمدن اسلامی - ایرانی را در فضاهای آموزشی دانشگاه جاری سازند. این اقدامات هم‌چنین زمینه را برای ارتقاء آگاهی دانشجویان معلم در زمینه هنرهای سنتی و صنایع دستی فراهم می‌آورد و آنان را در جهت حفظ و گسترش این میراث فرهنگی ارجمند، توانمند می‌کند.

روی هم رفته، همه این اقدامات در دانشگاه فرهنگیان به منظور تأمین هدف نهایی، یعنی تربیت معلمان آگاه و متعهد به هویت اسلامی - ایرانی و فرهنگ غنی این مرز و بوم، طراحی و اجرایی شده است. این معلمان، پس از گذراندن آموزش‌های علمی و فرهنگی، به عنوان سفیران فرهنگ و تمدن اسلامی - ایرانی در کلاس‌های درس خود، نسل‌های آینده کشور را در مسیر حفظ و گسترش این فرهنگ والا هدایت خواهند کرد.

اهم اقدامات صورت پذیرفته توسط دانشگاه فرهنگیان به شرح ذیل هستند:

❖ برگزاری نخستین جلسه هماهنگی کمیته فرهنگ و تمدن اسلام و ایران با

دانشگاه فرهنگیان ۱۴۰۳/۳/۳۰

❖ نشست سرپرستان پردیس‌های دانشگاه فرهنگیان، مشهد مقدس، مهر ۱۴۰۳

❖ سیاستگذاری تشکیل کارگروه مرکزی فرهنگ، تمدن و هویت اسلامی -

ایرانی در دانشگاه فرهنگیان

❖ راهبری تدوین طرح جامع سیاستگذاری و پیاده‌سازی مباحث فرهنگ، تمدن

و هویت اسلامی ایرانی در برنامه‌های کلان و عملیاتی دانشگاه فرهنگیان

ره‌آورد^(۲)

- ❖ توجه به سیمای بصری و بهسازی فضاهای آموزشی و خوابگاهی در دانشگاه فرهنگیان و واحدهای استانی
- ❖ تعریف دوره ضمن خدمت دانشجو معلمان
- ❖ برنامه‌ریزی نشست دبیران صنفی دانشجویان دانشگاه فرهنگیان؛ مشهد، ۱۴۰۴
- ❖ ترغیب فعالیتهای دانشگاه به حضور معلمان در فضاهای فرهنگی - تمدنی از جمله موزه‌ها

برگزاری دوره مجازی فرهنگی، تمدنی و هویتی در دانشگاه فرهنگیان

دوره آموزشی کوتاه مدت

پیشین مولفه های

تقویت هویت ایرانی - اسلامی

ویژه اعضای هیئت علمی دانشگاه فرهنگیان
چهارشنبه و پنجشنبه
هفتم و هشتم آذر ماه ۱۴۰۳

استادان دوره آموزشی

 دکتر حسن بخاری قبی مدیر و استاد گروه مطالعات عالی خرد دانشگاه تهران و عضو کمیته فرهنگ و تمدن اسلام و ایران	 دکتر حسن نیانیان مشاور عالی فرهنگی دانشگاه و عضو کمیته فرهنگ و تمدن اسلام و ایران	 دکتر مهدی نوید اوجم مدیر کل سابق شورای عالی آموزش و پرورش و مدیر کمیته فرهنگ و تمدن اسلام و ایران	 دکتر غلامحسین رجیبی استاد دانشگاه تربیت مدرس و عضو کمیته فرهنگ و تمدن اسلام و ایران
 شورای عالی انقلاب فرهنگی کمیته تخصصی و تمدن اسلام و ایران	 دکتر امیرحسین حسینی عضو کمیته فرهنگ و تمدن اسلام و ایران	 دکتر حمید عبداللہیان استاد دانشگاه و نویسنده ادبیات کودک و نوجوان	 دانشگاه فرهنگیان معاونت امور دانشجو

بازدید دانشجو معلمان دانشگاه فرهنگیان از موزه‌ها

ره‌آورد (۲)

هم‌چنین با توجه به سیاستگذاری‌ها و اهداف راهبردی کمیته در راستای ترویج فرهنگ، تمدن و هویت اسلامی - ایرانی، همکاری‌های مشترکی با دانشگاه شهید رجایی انجام شد. این همکاری‌ها در قالب طرح‌های مختلفی صورت پذیرفته که به تقویت پیوند میان آموزش‌های فنی و مهندسی با مفاهیم فرهنگی، تمدنی و هویتی کشور پرداخته است.

بر اساس سیاست‌های کلی کمیته فرهنگ و تمدن اسلام و ایران، نخستین گام در جهت هم‌افزایی با دانشگاه شهید رجایی، تدوین یک برنامه جامع فرهنگی و تمدنی بود که به‌طور ویژه در راستای تقویت هویت اسلامی - ایرانی در میان دانشجویان و اعضای هیئت علمی دانشگاه طراحی شد. این برنامه با هدف توسعه مفاهیم بنیادین فرهنگ و تمدن اسلامی - ایرانی، به طور خاص برای دانشجویان رشته‌های فنی و مهندسی سیاستگذاری شد.

در این دوره‌ها، به فراگیری مفاهیم کلیدی همچون «ایرانیت، تاریخ و شخصیت ملی» و «نقش علم و فناوری در احیای تمدن نوین اسلامی» پرداخته شد. بخش‌های عملی این دوره‌ها شامل بازدید از پروژه‌های فرهنگی و تاریخی، مستندسازی آثار و خلق آثار هنری با محوریت تاریخ و تمدن ایرانی بود که ارتباط مستقیم میان دانش فنی و هنری با هویت اسلامی - ایرانی برقرار می‌کرد. هم‌چنین، بر اساس سیاست‌های کمیته، برگزاری سمینارها و نشست‌های علمی با هدف تبیین اهمیت فرهنگ و تمدن اسلامی - ایرانی در دانشگاه شهید رجایی برنامه‌ریزی شد. این سمینارها که با حضور مدیران، مسئولان و استادان دانشگاه برگزار گردید، به تقویت فهم و درک عمیق‌تر از اهمیت مباحث فرهنگی و تمدنی در جامعه دانشگاهی پرداخته و فضای مناسبی را برای گفت‌وگو و تبادل نظر پیرامون این موضوعات فراهم کرد.

۴.۳. فعالیت‌های همگام با دانشگاه صنعتی جندی‌شاپور دزفول در برگزاری پنجمین کنگره بین‌المللی جندی‌شاپور

در ادامه سیاستگذاری کمیته برای برگزاری پنجمین کنگره بین‌المللی جندی‌شاپور در سال ۱۴۰۴، نخستین و دومین پیش‌نشست از مجموعه نشست‌های این کنگره با هدف ارتقای سطح علمی و پژوهشی در زمینه‌های تاریخ پزشکی و فلسفه در دانشگاه صنعتی جندی‌شاپور برگزار شد.

نخستین پیش‌نشست با عنوان «مکتب پزشکی جندی‌شاپور»، در تاریخ دوشنبه ۶ اسفند ۱۴۰۳ برگزار گردید. در این نشست، دکتر شهرام جلیلیان، دکتر فرشید نادری و دکتر محسن تابان به بحث و بررسی در خصوص مکتب پزشکی جندی‌شاپور و تأثیر شگرف آن در تاریخ علم پزشکی پرداخته و به تحلیل جایگاه این مرکز علمی در دوران باستان پرداختند. سخنرانان با استناد به منابع معتبر تاریخی، به تفصیل به معرفی پیشرفت‌های علمی و دستاوردهای پزشکی جندی‌شاپور در عرصه جهانی و منطقه‌ای پرداختند. این نشست به‌ویژه برای پژوهشگران و دانشجویان حوزه تاریخ پزشکی و علوم انسانی فرصتی ارزشمند بود تا بیشتر با این مرکز علمی عظیم آشنا شوند.

دومین پیش‌نشست، با موضوع «آشنایی با تاریخ فلسفه غرب (جایگاه فلسفه و حکمت در دانشگاه جندی‌شاپور باستان)؛ چرا و چگونه فلسفه بخوانیم»، در تاریخ سه‌شنبه ۱۴ اسفند ۱۴۰۳ برگزار شد. در این نشست، دکتر فیروزکوهی و دکتر وثیق به تحلیل و تبیین جایگاه فلسفه و حکمت در دوران باستان و به‌ویژه در دانشگاه جندی‌شاپور پرداختند. این دو سخنران با ارائه مباحثی ژرف در خصوص فلسفه غرب و آثار آن بر تفکر علمی و فرهنگی، چگونگی تأثیر این اندیشه‌ها در عصر حاضر و ضرورت بازخوانی فلسفه را بیان کردند. افزون بر این، در این نشست، به شیوه‌های صحیح مطالعه فلسفه و تأمل در آثار حکمای بزرگ نیز پرداخته شد. این برنامه به‌ویژه برای علاقه‌مندان به فلسفه و تاریخ اندیشه، فرصتی برای بررسی عمیق‌تر تفکرات فلسفی باستانی فراهم آورد.

این دو پیش‌نشست، با مشارکت جمعی از اساتید، پژوهشگران و علاقه‌مندان به مباحث علمی و فلسفی، فرصتی برای تعمق و تبادل نظر در زمینه تاریخ

ره آورد (۲)

علمی و فلسفی جندی شاپور فراهم نمود. چنین نشست‌هایی در جهت تبیین و بازشناسی جایگاه علمی جندی شاپور و بازآفرینی میراث علمی آن دوره، به‌ویژه در حوزه پزشکی و فلسفه، گامی مؤثر در ارتقای پژوهش‌های علمی و آکادمیک برداشته است.

مرکز پژوهشی جندی شاپور با همکاری
دانشکده معماری و شهرسازی دانشگاه صنعتی جندی شاپور برگزار می‌کند

دومین نشست سلسله نشست‌های آشنایی با تاریخ فلسفه غرب جایگاه فلسفه و حکمت در دانشگاه جندی شاپور باستان

سخنران:
دکتر فیروز کوهی

هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد دزفول

دبیر نشست:
دکتر وثیق

هیئت علمی دانشگاه صنعتی جندی شاپور دزفول

زمان: سه شنبه ۱۴ اسفند ماه ۱۴۰۳
۱۱ تا ۱۲:۳۰ صبح

مکان: دانشکده معماری و شهرسازی
دانشگاه صنعتی جندی شاپور دزفول

ره آورد

نخستین پیش نشست
سلسله نشست‌های
پنجمین کنگره بین‌المللی

مکتب پزشکی جندی شاپوری در:

- عیون الانباء فی الطبقات الاطبا ابن ابی اصیبعه
- تاریخ الحکما ابوالحسن علی بن یوسف قفطی

دکتر فرشید نادری

استادیار گروه تاریخ
دانشگاه شهید چمران اهواز
همکار پژوهشی مرکز پژوهشی
جندی شاپور

دکتر شهرام جلیلیان

استاد گروه تاریخ
دانشگاه شهید چمران اهواز
همکار پژوهشی مرکز پژوهشی
جندی شاپور

دکتر محسن تابان

دانشیار گروه معماری و شهرسازی دانشگاه صنعتی جندی شاپور دزفول
معاون مرکز پژوهشی جندی شاپور

دبیر
نشست

- مکان: دانشگاه صنعتی جندی شاپور دزفول - مرکز پژوهشی جندی شاپور

سالن آمفی تئاتر دانشکده برق و کامپیوتر

- زمان: دوشنبه ۶ اسفند ماه ۱۴۰۳ ساعت ۱۰

Background Photo by Ramin Karamzadeh

مرکز پژوهشی جندی شاپور

جمهوری اسلامی ایران

وزارت بهداشت و آموزش پزشکی

۴.۴. فعالیت‌های همگام با دانشگاه آزاد اسلامی استان سمنان، واحد شاهرود در برگزاری همایش ملی «شهر معلمان دینی و اخلاق شاهرود»

با توجه به سیاست‌ها و برنامه‌های کلان کمیته فرهنگ و تمدن اسلام و ایران در راستای ترویج و گسترش هویت فرهنگی و تمدنی ایران اسلامی، این کمیته در راستای همکاری‌های علمی و فرهنگی با دانشگاه‌ها و نهادهای مختلف، اقدام به اجرای طرح‌های جامع در سطح ملی کرده است. یکی از این طرح‌ها، طرح جامع شاهرود و بسطام به عنوان قطب گردشگری تاریخی، فرهنگی و طبیعی است که با محوریت دانشگاه آزاد اسلامی استان سمنان و دانشگاه آزاد اسلامی واحد شاهرود، در جهت ترویج هویت اسلامی و ایرانی و معرفی ارزش‌های تاریخی و تمدنی منطقه آغاز شده و به منظور توسعه مفهومی و علمی آن در خصوص سیاستگذاری همایش ملی شهر معلمان دینی و اخلاق شاهرود، در این دانشگاه اقدام کرده است.

ره‌آورد^(۲)

افزون بر این، کارگاه‌های آموزشی با محوریت «هویت اسلامی و ایرانی» برای اساتید و پژوهشگران دانشگاه آزاد اسلامی استان سمنان و واحد شاهرود در اردیبهشت ۱۴۰۴ پیش‌بینی و برگزار خواهد شد. این کارگاه‌ها با هدف ارتقای سطح دانش در حوزهٔ هویت فرهنگی ایرانی-اسلامی و گسترش آگاهی در زمینهٔ نقش این هویت در ویژه توانمندسازی اعضای هیأت علمی دانشگاه طراحی شده است.

اهم فعالیت‌های ترویجی در انتقال مفاهیم فرهنگی و تمدنی از طریق انتشار کتب برگزاری نشست‌ها

۵. ۱. فعالیت‌ها در نشر مطالب فرهنگی و تمدنی در کتب درسی آموزش و پرورش

در راستای سیاست‌های کمیته فرهنگی و تمدن اسلام و ایران، هماهنگی میان ارکان مختلف وزارت آموزش و پرورش در حوزه برنامه‌ریزی و پژوهش‌های آموزشی در خصوص پرداختن به موضوعات فرهنگ و تمدن ایرانی به‌ویژه در کتب درسی و منابع آموزشی، از اهمیت ویژه‌ای برخوردار بوده است. این همکاری‌ها، در پی ترویج و تقویت هویت اسلامی - ایرانی در سیستم آموزشی کشور، بر تقویت محتوای درسی و معرفی مفاخر و مشاهیر تمدن اسلامی - ایرانی تأکید داشته است.

ازجمله اقداماتی که در این راستا صورت گرفته، ایجاد بانک اطلاعاتی جامع از وضعیت موجود در کتاب‌های درسی دوره‌های ابتدایی و متوسطه بوده که به‌منظور شناسایی و تحلیل نحوه پرداختن به موضوعات مرتبط با فرهنگ و تمدن ایرانی در این کتب، انجام پذیرفته است. این آگاهی‌های پایه‌ای به تدوین مدل‌های مفهومی برای معرفی دقیق‌تر و اصولی‌تر مفاهیم فرهنگ و تمدن اسلامی - ایرانی در برنامه‌های درسی کمک خواهد کرد.

همچنین، پژوهش‌هایی در زمینه سنجش میزان اثربخشی محتوای مرتبط با فرهنگ و تمدن اسلامی - ایرانی در کتاب‌های درسی، در حال انجام است تا بتوان میزان تأثیرگذاری و اثربخشی این مباحث بر دانش‌آموزان را بررسی و ارزیابی کرد. هدف از این اقدامات، تضمین انتقال دقیق و مؤثر مفاهیم فرهنگی و تمدنی ایران

ره‌آورد^(۲)

اسلامی به نسل جوان و تقویت هویت ملی و اسلامی در محتوای آموزشی کشور است. اهم اقدامات عبارتند از:

- ❖ ایجاد بانک اطلاعاتی از وضعیت موجود نحوه پرداختن به موضوع فرهنگ و تمدن ایرانی در کتاب های درسی دوره ابتدایی و متوسطه؛
- ❖ «مفاخر و مشاهیر تاریخ تمدن اسلامی- ایرانی» در کتاب های درسی دوره ابتدایی و متوسطه؛
- ❖ «مفاخر و مشاهیر معاصر ایران» در کتاب های درسی دوره ابتدایی و متوسطه؛
- ❖ طراحی مدل مفهومی مباحث فرهنگ و تمدن اسلام و ایران در برنامه های درسی نظام رسمی آموزش و پرورش (در دست اجرا)؛
- ❖ انجام پژوهشی با عنوان بررسی میزان اثربخشی محتوای فرهنگ و تمدن اسلام و ایران کتاب های درسی بر مخاطب (در دست اجرا).

جلسه هم‌اندیشی با سازمان پژوهش، برنامه‌ریزی و تألیف کتب درسی

۵. ۲. فعالیت‌ها در نشر مطالب فرهنگی و تمدنی در کتب درسی دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی

در پیگیری اهداف کلان کمیته فرهنگ و تمدن اسلام و ایران، کارگروه تخصصی فرهنگ و تمدن در سازمان مطالعه و تدوین کتب دانشگاه در علوم اسلامی و انسانی (سمت) تشکیل شد. این کارگروه به‌منظور توسعه و ترویج فرهنگ و هویت اسلامی ایرانی در متون و منابع آموزشی دانشگاهی راه‌اندازی شد. تشکیل این کارگروه به‌ویژه در راستای توجه به غنای علمی و فرهنگی کشور، به‌طور ویژه بر ارتقای پژوهش‌ها و تدوین آثار علمی در حوزه‌های فرهنگ، تمدن و تاریخ ایران اسلامی متمرکز است.

این کارگروه با هدف هم‌افزایی میان نهادهای علمی و فرهنگی مختلف کشور، به بررسی و تدوین کتب و منابع آموزشی مرتبط با تمدن اسلامی و ایرانی پرداخته و در راستای این امر، همکاری‌های نزدیکی با دانشگاه‌ها و مؤسسات علمی داشته است.

56

ره آورد (۲)

گزارش عملکرد کمیته فرهنگ و تمدن اسلام و ایران

باسمه تعالی

شماره: ۱۴۰۳/۱۱/۱۵
تاریخ: ۱۳۰۰/۱۱/۵۷۲
پیوست: ندارد

استاد ارجمند، جناب آقای دکتر مهدی نویدادهم

با سلام و دعای خیر

با عنایت به تعهد و شایستگی علمی جنابعالی، به موجب این ابلاغ از تاریخ صدور، به مدت دو سال به عنوان مدیر گروه تخصصی فرهنگ و تمدن اسلام و ایران مدیریت امور پژوهشی و ارزشیابی «سمت» منصوب می شوید. امیدوارم با سعی و اهتمام جدی برای تدوین آثار درسی و اجرای تحقیقات بنیادی، توسعه ای و کاربردی در حوزه علوم اسلامی و انسانی گامهای مؤثری برداشته شود.

دکتر داود مهدوی زادگان
رئیس سازمان «سمت»

سمت

نشانی:
بزرگراه جلال آل احمد
غرب پل یادگار امام
سازمان مطالعه و تدوین
کتابهای درسی (سمت)
تلفن: ۲۲۲۲۸۷۷۶-۴۴۳۳۸۳۳
۲۲۲۲۶۱۵۰-۲
شماره: ۲۲۲۲۸۷۷۷
صندوق پستی: ۱۴۱۵۵/۳۳۸۱
مرکز پخش:
تهران، خ. انقلاب اسلامی
بین خنجر وازی و
دانشگاه تهران
مجموعه پارسا واحد ۲۰۱
تلفن: ۶۶۴۰۸۱۲۵-۶۶۴۰۸۱۲۰
۶۶۴۸۳۰۰۱
شماره: ۶۶۴۰۵۶۷۸
www.samt.ac.ir
info@samt.ac.ir

«نامه های صادره بدون مهر برجسته اتوماسیون اداری فاقد اعتبار است» ص ۱ از ۱

۵.۳. فعالیت‌ها در نشر مطالب فرهنگی و تمدنی در کتب عمومی غیر درسی

با توجه به وظایف و اهداف کمیته فرهنگ و تمدن اسلام و ایران، که در راستای حفظ و ترویج میراث فرهنگی، علمی و تمدنی ایران اسلامی فعالیت می‌کند، چاپ و نشر آثار علمی و فرهنگی در جهت معرفی و شناخت مفاخر علمی، فلسفی، ریاضی و شیمی اسلامی یکی از رویکردهای اساسی این کمیته در سال ۱۴۰۳ بوده است. هدف اصلی کمیته در این زمینه، معرفی دستاوردهای علمی و فرهنگی بزرگان تاریخ ایران اسلامی و ارج نهادن به آراء و اندیشه‌های آنان است تا همگان بتوانند از این آموزه‌ها بهره‌برداری کنند و در مسیر رشد علمی و فرهنگی گام بردارند. در این راستا، مجموعه‌ای از کتب به شرح زیر تألیف و منتشر گردیده‌اند که به معرفی شخصیت‌های بزرگ تاریخ علم و فرهنگ ایران و اسلام پرداخته و به طور ویژه، بر ابعاد علمی و تأثیرات آن‌ها در شاخه‌های مختلف علوم همچون شیمی، ریاضیات، فلسفه، عرفان و ادب فارسی متمرکز است.

این آثار، نه تنها در پی شناساندن ویژگی‌های فردی و علمی این بزرگان هستند بلکه تلاش دارند تا تأثیرات فرهنگی، علمی و تمدنی آن‌ها را در بستر تاریخ ایران اسلامی تحلیل و تبیین نمایند. این کتاب‌ها در قالب دو مجموعه اصلی و همچنین مجموعه‌های مستقل دیگری به چاپ رسیده است که در ادامه به تفصیل به آن‌ها پرداخته می‌شود.

۵. ۳. ۱. مجموعه کتب «کیمیای آفتاب»: مروری بر زندگانی، آثار و آراء شیمی‌دانان مسلمان

این مجموعه، در راستای معرفی شیمی‌دانان بزرگ مسلمان، به بررسی آثار و آراء آن‌ها در عرصه علم شیمی می‌پردازد. شیمی‌دانانی که نه تنها در دنیای اسلام بلکه در تاریخ علم جهان نقش کلیدی ایفا کرده‌اند و تأثیرات آن‌ها در پیشرفت‌های علمی محسوس بوده است.

زندگی، آثار و آراء حکیم جلدکی

ایدمر بن علی بن ایدمر ملقب به عزالدین حکیم و شیمی‌دان کثیرالتألیف شیعه قرن هشتم هجری قمری بود. او را آخرین شیمی‌دان برجسته مسلمان در دورانی می‌دانند که علم شیمی مسلمانان از لحاظ نظری و عملی به غرب راه یافته بود.

کیمیای آفتاب / ۱
(مروری بر زندگانی، آثار و آراء شیمی‌دانان مسلمان)

زندگی، آثار، اندیشه‌ها و آراء
حکیم جلدکی

دکتر علی اکبر ولایتی

ره‌آورد^(۲)

زندگی، آثار و آراء حکیم طغرائی

استاد حکیم طغرائی اصفهانی
دانشمند شیمی‌دان بزرگ شیعه
عرب‌تبار ایرانی در قرن پنجم
هجری قمری بود. در میان علوم
دینی و حکمی، دانش شیمی
به‌نحوی خاص طغرائی را جذب
خویش کرده بود.

کیمیای آفتاب / ۳
(مروری بر زندگانی، آثار و آراء شیمی‌دانان مسلمان)

زندگی، آثار، اندیشه‌ها و آراء
حکیم طغرائی

دکتر علی اکبر ولایتی

زندگی، آثار و آراء حکیم مجریطی

استاد حکیم مُسلمه بن احمد
معروف به مجریطی (۳۳۸ق-
۳۹۸ق) شیمی‌دان بزرگ و برجسته
اهل مادرید (= مجریط) در اندلس
در قرن چهارم هجری قمری بود.

کیمیای آفتاب / ۳
(مروری بر زندگانی، آثار و آراء شیمی‌دانان مسلمان)

زندگی، آثار، اندیشه‌ها و آراء
حکیم مجریطی

دکتر علی اکبر ولایتی

ره آورد (۲)

کیمیای آفتاب / ۴
(مروزی بر زندگانی، آثار و آراء شیمی‌دانان مسلمان)

زندگی، آثار، اندیشه‌ها و آراء
حکیم صادق

دکتر علی اکبر ولایتی

زندگی، آثار و آراء حکیم صادق

ابوعبدالله محمد بن امیل بن عبدالله بن امیل تمیمی ملقب به «الإمام»، «حکیم الصادق» و «الحکیم الکیمیای السیمیای»، از شیمی‌دانان برجسته در قرن چهارم هجری قمری در مصر در عهد دولت طولونیه بود که در غرب، او را با نام Hamuelis می‌شناسند.

زندگی، آثار و آراء حکیم کاتب خوارزمی

حکیم ابوعبدالله محمد بن احمد بن محمد بن یوسف بلخی خوارزمی کاتب معروف به الکاتب خوارزمی دانشمند مسلمان ایرانی جامع‌الاطراف، دایره‌المعارف‌نویس و صاحب‌نظر در حوزه شیمی بود و قدیم‌ترین دبیر و کاتب مسلمانی بود که به نگارش کتابی دانشنامه‌ای در باب اصطلاحات علوم تحت عنوان مفاتیح‌العلوم دست یازید.

کیمیای آفتاب / ۵
(مروزی بر زندگانی، آثار و آراء شیمی‌دانان مسلمان)

زندگی، آثار، اندیشه‌ها و آراء
حکیم کاتب خوارزمی

دکتر علی اکبر ولایتی

۵. ۳. ۲. مجموعه کتب «شعاع آفتاب»: مروری بر زندگانی، آثار و آراء ریاضیدانان مسلمان

در این مجموعه، ریاضیدانان برجسته مسلمان معرفی شده‌اند که تأثیرات شگرفی در تحول و پیشرفت ریاضیات داشته‌اند. این کتاب‌ها در پی آنند که نقش این ریاضیدانان را در تحول دانش ریاضی در جهان اسلام و تأثیرات آن‌ها بر علم ریاضیات در دوران‌های مختلف بررسی کنند.

زندگی، آثار و آراء حکیم محمد بن موسی خوارزمی

ابوعبدالله ابوجعفر محمد بن موسی خوارزمی ملقب به «الأستاذ» (استاد) یکی از بزرگ‌ترین ریاضیدانان و منجمان تاریخ تمدن اسلامی بود.

شعاع آفتاب / ۱
(مروری بر زندگانی، آثار و آراء ریاضیدانان مسلمان)

زندگی، آثار، اندیشه‌ها و آراء
محمد بن موسی خوارزمی

دکتر علی اکبر ولایتی

ره آورد (۲)

زندگی، آثار و آراء حکیم بنوموسی خوارزمی

بنوموسی سه برادر به نام‌های محمد، احمد و حسن فرزندان موسی بن شاکر، از برجسته‌ترین دانشمندان و مهندسان ایرانی قرن سوم هجری بودند. با آن‌که فهرست‌نویسان و مورخان بسیاری در آثار خود از این برادران نام برده‌اند اما دانسته‌های ما به‌ویژه درباره زندگی آنان چندان نیست. این برادران را با لقب بنومنجم و پدر آن‌ها موسی بن شاکر را موسی منجم نیز نامیده‌اند.

شعاع آفتاب / ۲
(مروزی بر زندگانی، آثار و آراء ریاضی‌دانان مسلمان)

زندگی، آثار، اندیشه‌ها و آراء
بنوموسی خوارزمی

دکتر علی اکبر ولایتی

- ❖ زندگی، آثار و آراء حکیم عمر بن خیام نیشابوری؛
- ❖ زندگی، آثار و آراء حکیم بٲانی حرانی؛
- ❖ زندگی، آثار و آراء حکیم ابوالوفاء بوزجانی.

۵.۳.۳. مجموعه کتب با عناوین آزاد

همچنین کتب دیگری به چاپ رسیده‌اند که در حوزه‌های مختلف فرهنگی و تمدنی، به معرفی شخصیت‌های برجسته در تاریخ ایران پرداخته و تأثیرات آن‌ها بر فرهنگ و تمدن ایرانی اسلامی را مورد بررسی قرار داده‌اند. این آثار به شرح زیر است:

- ❖ زندگی‌نامه حضرت معصومه (س)؛
- ❖ زندگی و آثار دقیقی طوسی؛
- ❖ زندگی و آثار ابو سعید ابوالخیر؛
- ❖ زندگی و آثار میرسید علی همدانی؛
- ❖ زندگی و آثار سنایی غزنوی؛
- ❖ زندگی و آثار حاجی بکتاش ولی.

زندگی، آثار، اندیشه‌ها و آراء دقیقی طوسی	زندگی، آثار، اندیشه‌ها و آراء حضرت معصومه (س)
دکتر علی اکبر ولایتی	دکتر علی اکبر ولایتی

زندگی، آثار، اندیشه‌ها و آراء سنایی غزنوی	زندگی، آثار، اندیشه‌ها و آراء میرسید علی همدانی	زندگی، آثار، اندیشه‌ها و آراء ابو سعید ابوالخیر
دکتر علی اکبر ولایتی	دکتر علی اکبر ولایتی	دکتر علی اکبر ولایتی

۵.۴. برگزاری نشست‌های علمی - تخصصی

در راستای سیاست‌گذاری‌های کمیته فرهنگ و تمدن اسلام و ایران، توجه ویژه‌ای به حفظ و معرفی مواریث فرهنگی و تمدنی ایران اسلامی در سال‌های اخیر معطوف شده است. این اقدامات به‌منظور ترویج و گسترش آگاهی عمومی در خصوص شخصیت‌ها و دستاوردهای علمی و فرهنگی برجسته ایران، به‌ویژه در زمینه‌های تاریخی، علمی و فرهنگی، در قالب نشست‌ها و گردهمایی‌های مختلف برنامه‌ریزی و اجرا شده است.

در این مسیر، برگزاری نشست‌هایی چون بزرگداشت ابوریحان بیرونی و بررسی تاریخ دوره‌بندی‌های تاریخی، همکاری در برپایی گردهمایی‌های بین‌المللی مانند دوسالانه ابن هیثم و گردهمایی بزرگداشت محمد بن زکریا رازی، و مشارکت در همایش‌های ملی از جمله همایش روز جهانی بزرگداشت زمین‌شناس و تاریخ رصدخانه‌ها از جمله اقدامات برجسته بوده است.

این رویدادها با همکاری دانشگاه‌ها، نهادهای علمی و فرهنگی کشور، تلاش کرده‌اند تا جایگاه علمی و تمدنی ایران اسلامی را در عرصه‌های مختلف معرفی کرده و زمینه‌ساز تبادل دانش در سطح ملی و بین‌المللی شوند. این اقدامات عبارتند از:

- ❖ برگزاری نشست یکروزه بزرگداشت ابوریحان بیرونی در تاریخ ۱۱ شهریور ۱۴۰۳ در محل فرهنگستان علوم با دستاورد ۵ سخنرانی؛
- ❖ برگزاری نشست نیم روزه بررسی دوره بندی تاریخی در تاریخ ۱۷ دی ماه ۱۴۰۳ در محل فرهنگستان علوم با دستاورد ۳ سخنرانی؛
- ❖ مشارکت در برنامه‌ریزی برای برپایی چهارمین گردهمایی بین‌المللی دوسالانه ابن هیثم؛
- ❖ مشارکت در برنامه‌ریزی برپایی گردهمایی بزرگداشت مقام محمد بن زکریا رازی در اردیبهشت ماه ۱۴۰۴ در مرکز آموزشی، پژوهشی و درمانی سل و بیماری‌های ریوی دکتر مسیح دانشوری تهران؛
- ❖ مشارکت فعال در زمینه برگزاری گردهمایی تاریخ رصدخانه‌ها در جهان اسلام با همکاری دانشگاه زنجان و رصدخانه ملی ایران.

۶

فعالیت‌ها در حوزه نهادینه‌سازی طب حکمت‌بنیان

۶.۱. مروری بر فعالیت‌های کارگروه پزشکی کمیته فرهنگ و تمدن اسلام و ایران

کارگروه پزشکی کمیته فرهنگ و تمدن اسلام و ایران با محوریت موضوع طب حکمت بنیان و پیرو فعالیت‌های گذشته در سال ۱۴۰۳ نیز به برقراری جلسات و فعالیت‌های متنوعی اقدام نموده است. بر این اساس و طی جلسات اصلی و فرعی مختلف برگزار شده اقدامات و فعالیت‌های زیر پیگیری و انجام گردید:

- ❖ برنامه ریزی و برگزاری پنجمین کرسی نظریه پردازی طب حکمت بنیان با رویکرد مبانی اخلاق حرفه‌ای؛

- ❖ بررسی مباحث مرتبط با جغرافیای مفاهیم اخلاق و مبانی دینی اخلاق حرفه‌ای با حضور گروه‌های مختلف علوم انسانی و نظام سلامت؛

- ❖ برنامه ریزی برگزاری همایش بین المللی رازی؛

- ❖ برگزاری جلسه نمایندگان کارگروه پزشکی کمیته فرهنگ و تمدن شورای عالی انقلاب فرهنگی (۱۴۰۳/۰۲/۱۹)؛

- ❖ برنامه‌ریزی و برگزاری ششمین کرسی نظریه‌پردازی با موضوع جامعه شناسی حوزه سلامت؛

- ❖ تحلیل اسناد بالادستی در راستای آموزش پزشکی، نظام سلامت و فرهنگ و تمدن ذیل فعالیت‌های کارگروه پزشکی کمیته فرهنگ و تمدن اسلام و ایران؛

- ❖ برنامه‌ریزی و برگزاری هفتمین کرسی نظریه‌پردازی طب حکمت‌بنیان با عنوان مدل‌های مدیریت رفتاری استاد - شاگردی.

۲.۶. مشارکت در برگزاری پنجمین کرسی نظریه پردازی طب حکمت بنیان با رویکرد مبانی اخلاق حرفه‌ای

پنجمین کرسی نظریه پردازی طب حکمت بنیان با محوریت مبانی اخلاق حرفه‌ای روز پنج شنبه ۳۱ خرداد ماه ۱۴۰۳ ساعت ۹ الی ۱۲ در سالن امیرکبیر، بیمارستان دکتر مسیح دانشوری برگزار شد.

۶.۳. مشارکت در برگزاری ششمین کرسی نظریه‌پردازی با موضوع جامعه‌شناسی حوزه سلامت

ششمین کرسی نظریه‌پردازی طب حکمت بنیان با محوریت جامعه‌شناسی حوزه سلامت با رویکرد طب حکمت بنیان در روز پنج شنبه ۲۹ شهریور ماه ۱۴۰۳ ساعت ۹ الی ۱۲ در سالن امیرکبیر، بیمارستان دکتر مسیح دانشوری برگزار شد.

۴.۶. مشارکت در برگزاری هفتمین کرسی نظریه پردازی طب حکمت بنیان با عنوان مدل های مدیریت رفتاری استاد - شاگردی

هفتمین کرسی نظریه پردازی طب حکمت بنیان با موضوع: مدل های مدیریت رفتاری استاد شاگردی با رویکرد طب حکمت بنیان روز پنجشنبه ۱۳ دی ماه ۱۴۰۳ از ساعت ۹ الی ۱۲ در سالن همایش امیرکبیر برگزار شد.

۷

فعالیت‌های همگام با نهادها و سازمان‌های مسئول در توسعه محتوای صوتی و تصویری

۷.۱. مشارکت در تولید مجموعه تصویری فرزند ایران و
انتشار این مجموعه در سامانه شاد وزارت آموزش و پرورش
و صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران

فرزند ایران

۷.۱.۱. معرفی اجمالی

با توجه به اهداف و سیاست‌گذاری‌های کمیته فرهنگ و تمدن اسلام و ایران در راستای ارتقای آگاهی عمومی و ترویج فرهنگ اسلامی - ایرانی، طرح «فرزند ایران» با هماهنگی سامانه شاد وزارت آموزش و پرورش و سازمان صدا و سیما به مرحله اجرا درآمد. این طرح، که در پی ترویج مفاهیم و ارزش‌های فرهنگی ایران اسلامی در میان نسل جوان است، به‌ویژه در عرصه آموزش مجازی، جایگاهی ویژه پیدا کرده است.

کمیته فرهنگ و تمدن اسلام و ایران با توجه به رسالت خود در حفظ و ارتقای هویت فرهنگی و تمدنی، به‌ویژه در حوزه‌های آموزشی، نقش خود را در پیاده‌سازی این طرح به‌طور مؤثری ایفا کرده است. طرح «فرزند ایران» با هدف

ره آورد^(۲)

به کارگیری ظرفیت‌های موجود در سامانه شاد، تلاش دارد تا محتوای آموزشی غنی و متناسب با فرهنگ و تمدن ایرانی - اسلامی را به دانش‌آموزان و جوانان کشور ارائه دهد.

این هم‌افزایی میان وزارت آموزش و پرورش و سازمان صدا و سیما در راستای سیاست‌های کمیته فرهنگ و تمدن، به منظور گسترش آموزش‌های فرهنگ‌محور و تقویت هویت ملی و اسلامی در سطح جامعه آموزشی کشور بوده است. در این راستا، تلاش شده است تا محتوای آموزشی تولید شده نه تنها از منظر رشد علمی و تحصیلی، بلکه از منظر رشد فرهنگی نیز نسل جوان را با هویت و میراث غنی ایران اسلامی آشنا سازد.

با هدف تقویت حس هویت ملی در همه اهالی سرزمین بزرگ ایران، و به منظور جریان‌سازی در فضای مجازی، با طراحی پویش‌های متنوع، محتوای رسانه‌ای مرتبط و منسجمی را با در نظر گرفتن چند جامعه مخاطب متفاوت، تولید و منتشر کرده است.

این تولیدات در بستر مجازی با ویژگی‌های «ایران من»، «فرزند ایران»، «ترنج» و «چه خوبیم ما»، در همه سکوه‌های شبکه‌های اجتماعی و پیام‌رسان‌های داخلی و خارجی، به تفکیک جامعه مخاطب در نظر گرفته شده برای هرویزند، منتشر می‌شود. نکته قالب توجه در این مجموعه فعالیت‌ها، راه‌اندازی بخش نوجوان، هویت و رسانه برای اولین بار در کشور از طریق سیاست‌گذاری‌های کمیته فرهنگ و تمدن اسلام و ایران شورای عالی انقلاب فرهنگی است.

نظر به اهمیت و ضرورت پرداختن به موضوع هویت نوجوان و تأثیر فوق‌العاده آن در آینده ایران عزیز، و با توجه به عدم پرداخت مناسب این موضوع توسط متولیان فرهنگی کشور، به طور متمرکز، اثربخش و هدفمند و مستمر، راه‌اندازی گروه ویژه کودک و نوجوان (با تأکید بر حوزه نوجوان) در دستور کار ترنج قرار گرفت و پس از یک دوره ۵ ماهه مطالعات اولیه، پژوهش و بررسی، این بخش با بکارگیری اساتید برتر حوزه نوجوان، فعالیت خود را رسماً آغاز کرده است.

پروژه بزرگ و ملی «هویت، نوجوان و رسانه» به عنوان پروژه اصلی بخش نوجوان تعریف شده است و به‌طور هم‌زمان پروژه راهبری کانال فرزند ایران و

ره‌آورد^(۲)

«چه خوبیم ما» در سامانه شاد، و هم‌چنین سیاستگذاری و راهبری برند نوجوان «چه خوبیم ما» در تمام بسترهای آن، در دست اجرا است. هم‌افزایی و تعامل با سایر مراکز فعال در حوزه نوجوان نیز، جهت ایجاد اثر فراگیرتر و بهبود اثر در جامعه، صورت گرفته است و هم‌چنان نیز در دست انجام است. نکته مهم و ضروری، به کارگیری تیم تولید محتوای ویژه نوجوان و تولید رسانه‌ای خاص این گروه، در این بخش است. با تلاش، پیگیری مستمر و هماهنگی کمیته فرهنگ و تمدن اسلام و ایران، با مدیران و مسئولین وزارت آموزش و پرورش و سامانه شاد، از مرداد ماه ۱۴۰۳، کانال فرزند ایران در سامانه شاد، فعالیت خود را آغاز کرد.

محتوای رسانه «فرزند ایران» تلاش می‌کند با کتاب‌های درسی و مباحث آموزشی دانش‌آموزان هم‌پوشانی داشته باشد. به عبارتی دیگر، اگر موضوعی در کتاب درسی مطرح شده، امکان توسعه آن در قالب داستان‌گویی، پروژه‌های گروهی یا تولید محتوای چندرسانه‌ای فراهم می‌شود. این رویکرد تلفیقی باعث می‌شود دانش‌آموزان، مضامین درسی را صرفاً در محیط رسمی کلاس تجربه نکنند، بلکه در فضای رسانه‌ای و مناسب‌های فرهنگی نیز با آن‌ها درگیر شوند.

ره آورد^(۲)

۲.۷. فعالیت‌های ویژه کانال فرزند ایران در سامانه شاد

۲.۷.۱. پویش دانش‌آموزی «من فردا»

- ❖ به مناسبت روز نوجوان و روز دانش‌آموز؛
- ❖ با هدف رویکردی برای ایران آینده و نقش مثبت هر فرد در آینده کشور؛
- ❖ در ۳ گروه سنی.

۲.۲.۷. مسابقات هفتگی از محتوای کانال

۲.۲.۷. تولید محتوای ویژه با عنوان «وقتی مشاهیر کودک بودند»

افزون بر آشنایی بیشتر با مشاهیر کشور با هدف تبیین موضوع «تلاش و اراده در رسیدن به نتیجه»، عبور از فردمحوری به سمت دستاوردمحوری و تأثیر دستاوردهای علمی در پیشرفت کشور در ادوار مختلف تاریخ، بیان تاریخ و شرایط زندگی در زمان‌های متفاوت، ضمن آشنایی با زندگی مشاهیر، تولید این عنوان محتوا به‌طور مستمر و به‌عنوان یکی از بخش‌های کانال فرزند ایران در سامانه شاد، در دست پیگیری و انجام است، برای این موضوع، با استفاده از ابزارهای هوش مصنوعی، تصاویر و ویدئوهای متنوعی، بسته به موضوع، تولید شده است. این موضوع به‌طور خاص مورد استقبال مخاطبان قرار گرفته است. انتشار بسته استیکرهای فرزند ایران در شاد بازخوردهای بسیار خوبی در پی داشته است.

ره آورد (۲)

۷.۲.۴. پویش «نقال باشی»

- ❖ با محوریت خانواده و شاهنامه‌خوانی (سنت شاهنامه‌خوانی در شبهای طولانی زمستان و به خصوص شب یلدا)؛
- ❖ آشنایی بیشتر با فردوسی و اثر دستاورد خاص وی یعنی «شاهنامه» در فرهنگ کشور؛
- ❖ به منظور ایجاد انس بیشتر دانش‌آموزان با زبان، ادبیات و متون فارسی و آشنایی بیشتر با افسانه‌ها، اساطیر و قصه‌های کهن پارسی؛
- ❖ آشنایی با نقالی، به عنوان سبک روایتگری و قصه‌گویی سنتی ایرانی؛
- ❖ تولید و انتشار ۱۰ قسمت نقالی با با نقش‌آفرینی کودکان نقال از داستان‌های شاهنامه.

گزارش عملکرد کمیته فرهنگ و قدرت اسلافر و ایران

ره آورد^(۲)

نکته مهم در این پویش، تولید محتوای انجام شده توسط دانش آموزان است. با توجه به دشواری نسبی این تولید محتوا در مقایسه با پویش‌های قبلی، آثار رسیده از نظر کمیت و کیفیت رشد مناسبی را نشان داده‌اند. این پویش با موفقیت و با انتخاب ۶ نقالی برگزیده به کار خود پایان داد. جوایز برندگان به ایشان اهدا گردید.

۷.۲.۵. پویش میریم بالا، بالاتر

هم‌زمان با فرا رسیدن دهه فجر انقلاب اسلامی ایران، فرصتی فراهم شده تا با یادآوری روزهای پرشکوه پیروزی انقلاب، حس افتخار، همبستگی و عشق به ایران و امید به آینده را در میان خانواده‌ها و نسل جدید زنده کنیم. به همین مناسبت، «رویداد میریم بالا، بالاتر» با محتوای نمایش دستاوردهای انقلاب اسلامی و پیشرفت و مسابقه، در کانال فرزند ایران شاد برگزار شد.

مسابقه جذاب دهه مبارک فجر

از ۱۵ بهمن تا ۲۵ بهمن ماه ۱۴۰۳

میم تصویری | داب اسمش | پرچم

برای اطلاعات بیشتر و پدید آوردن جواب سوالان یک سر بروید کانال فرزند ایران

@farzandiran_ir

میریم بالا
بالاتر

ره آورد (۲)

۶.۲.۷. پویش قدم به قدم

- این پویش برای ایام نوروز و در تقارن با ماه مبارک طراحی شده است.
- ❖ برانگیختن حس کنجکاری و جستجوگری در مخاطب نسبت به مشاهیر محل زندگی خود (شهر، روستا، محله) و سایر عناصر هویت ملی نظیر فرهنگ و آداب و رسوم؛
 - ❖ ترغیب مخاطب به تولید محتوای مناسب حول موضوعات اثرگذار و مهم؛
 - ❖ تبیین نقش مشاهیر در فرهنگ هر بخش از کشور.

گزارش عملکرد کمیته فرهنگ و قدرت اسلافر و ایران

قدم به قدم

مسابقه جذاب نوروزی مشاهیر ایران

از ۱۵ فروردین ماه ۱۴۰۴

برای اطلاعات بیشتر و پیدا کردن جواب سوالات خود، به کانال فرزند ایران سر برسید:

@farzandiran_ir

